

759127

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XIX. évfolyam 7. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2012. július

A tartalomból:

IN MEMORIAM:
Sztanyik B. László - 4. oldal

Rendezvéynaptár - 5. oldal

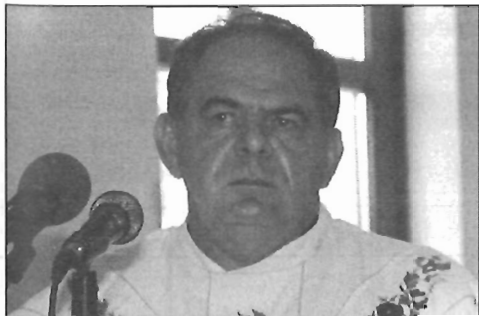
Önkormányzati hírek - 3. oldal

Leonardos diákok Gyomaendrődön - 5. oldal

A Százszorszép Óvoda hírei - 16. oldal

Hunyai búcsú - képek a 20. oldalon

Kedves Olvasók! A nyári szabadságolások miatt az augusztusi szám előrelátólag némi késéssel jelenik meg. Szíves megértésüket köszönjük.

100 ÉVES A HUNYAI LELKÉSZSÉG

Száz évvel ezelőtt nagy esemény történt községünk életében. 1912. július 1-ji hatállyal megalakult az endrőd-kondorosztanyai lelkészseg. Ez a tény óriási jelentőséggel bír, ugyanis ettől kezdve állandó lelképásztora volt a lakosságnak. Tulajdonképpen egy folyamat zárult itt le, ezért hogy teljes rálátásunk legyen a dolgokra, menjünk egy kicsit visszább az időben.

Az 1800-as évek közepétől kezdve egyre több endrői család települt ki Kis Kondorosra, ugyanis a földek aprózódása miatt volt, akinek már csak itt jutott a megélhetést jelentő földből. Mivel 20 km-re voltak a falutól, ezért egyrészt a távolság, másrészt az időjárás miatt nem tudtak eleget tenni vallási kötelezettségeiknek, a gyermekek messze voltak az iskolától, az itteniek nem értesültek időben a világ eseményeiről. Érezték őseink, hogy ez így nincs rendjén, ezért 1882-ben kérték az endrői egyházközséget, hogy építsen nekik egy iskolát. Ez nem volt lehetséges, de azt ígérték nekik, hogy ha egy lakást bérelve tanítót fogadnak, akkor hozzájárul az egyház a költségekhez. Schiefner Ede endrői plébános pedig megígérte, hogy saját jövedelméből ő is hozzá fog járulni. Ez sikerült is az előbbiek szerint, és a Dávid-sori Hunya tanya nagy istállójában megindult a tanítás mint zugiskolában. Szabó Frigyes szavaival élve: „... a tanyai lakosokban megvolt a szomszomság és éhség a tudás és műveltség után, és attól sem riadtak vissza, hogy gyermekeiket istállóba küldjék tanulni iskolák helyett.” A hunyai oktatás kezdete tehát 1882-re tehető, vagyis idén ünnepelhetjük a 130 éves ju-

Grócz Béla

Schiefner Ede

bileumot. Vagy úgy is mondhatjuk, élt 130 évet, de le kell szögezmem, hogy ez országos probléma, erről senki sem tehet, örüljünk hogy eddig kitartott. De menjünk tovább: 1888-ban felépítették az első iskolát. Schiefner Ede ismét megmutatta nagy szívét, ugyanis 100 Ft-ot adományozott a telek megvásárlásához és az iskola költségeire. Mindezek alapján bátran kimondhatjuk, hogy a hunyai oktatás megteremtésében Schiefner Edének oroszlánrésze van.

Az oktatás immár meg volt oldva, de valami még nagyon hiányzott: egy templom. A vallásos tanyai nép pedig igényelte az egyházi életet, így a templom hiányát nehezen viselték el, ezért 1895-ben elhatározták, hogy építenek egyet. Ahhoz azonban, hogy mindezt véghezvihessék, támogatókra volt szükségük. Hunya József helyi kisbirtokos, felismerve a templom jelentőségét, egy portát adományozott, amire felépíthették azt. 60%-os kedvezményrel földet vásároltak tőle temetőnek, és ezen kívül házhelyeknek való

portákat adott el a templomporta mellett. Az építkezést Grócz Béla endrői plébános irányította, aki ezen feladat teljesítésén kívül még egy, a templomhelytől alig kisebb földet vett jövőendő lelkészteleknek, az építkezéshez 100 Ft-tal és két kocsi szalmával járult hozzá. A hely most már megvolt, adakoztak is szépen a hívek, de a pénz még mindig kevés volt. Ekkor Schiefner Ede nagyváradi kanonok, volt endrői plébános 1000 forintot adományozott, így megoldódtak a pénzügyi nehézségek. Később még 500 forintot adott, összesen tehát 1500-at, ami az összköltségek egynegyedét tette ki! Mekkora nagyjótelemény volt ez! Ha ő nincs, akkor egy akkora templomot, mint a régi templomunk volt biztosan nem tudtak volna megépíteni, esetleg talán egy kápolnát, ezért igen nagy hálával tartozunk neki.

A templom 1897-ben el is elkészült. Ezután egy-két hetente kijött egy káplán Endrődől misézni, de az endrői nép vallásosságát ismerve ez igen kevés volt. Nem beszélve

folytatás a 8. oldalon

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

„Szeresd felebarátodat, mint saját magadat” - 50 éve

Bula Gergely és Korcsok Margit 50 éve kötöttek házasságot - az akkori politikai viszonyok miatt nem az endrődi, hanem a bucsai templomban. Közös életük Isten áldásával kezdődött - és most 50 év elteltével itthon, Endrődön adhatnak hálát Istennek az elmúlt szép 50 év minden ajándékáért. Példájuk legyen minden fiatalnak szép példa: lehet egy életen át hűségben, szeretetben, egymást segítve élni - és csak így érdemes élni. Isten éltesse őket!

KIS HÍR - NAGY TETT!

Szép darabbal gyarapodott Gyomaendrőd város, endrődi része! Olyat mutat ami senkit sem sért, semmiféle politikai kifogást nem lehet rajta föltalálni (habár e téren vidékünk a tehetségek földje).

Hasznos télen, hasznos nyáron, nappal és éjszaka, csakúgy a hölgyeknek, mint az uraknak.

Ki tetszettek találni! Igen arról van szó, a **Hanyecz Margitka** által az endrődi városrésznek adományozott **köztéri óráról**.

Még hogy óra! A hőmérsékletet is mutatja, ráadásul jól mutat még városképi szempontból is nézve. Díszes kis virágos kert veszi körül. Magas, hogy messziről is jól lehessen látni.

A Takarékszövetkezet előtt (Dózsa Gy. u. kezdete) kapott helyet, közelében a régi műemlék patikának.

Habár voltak ingadozások a megvalósítás során, szerencsére az illetékesek - úgy a régebben elszármazott vidékiek mint a helyi fiatalok - körében egyetértés mutatkozott az elhelyezést illetően. (Senkinek sem ötlött az eszébe, hogy esetleg pl. a temetőben kerüljön föllállításra.)

Így aztán néhány év alatt megvalósulhatott ezen igazán közhasznú mű, mindnyájunk örömeire és szolgálatára, a szép, nagy, számkijelzős, oszlopon álló **ÓRA**.

Egyszer csak minden különösebb ceremónia nélkül hipp-hopp ott állott a helyén.

Kedves Margitka! Köszönjük kitalálásodat és áldozatkészségedet, mellyel ezt a látványos ajándékot adtad, Endrődnek.

Szeretettel: Endrődiek, + Sz. B.

Az Endrődiek Baráti Köre nevében szeretném megköszönni Margitkának ezt a nemes ajándékot, amit Endrődnek megvalósított, nem kevés anyagiak árán, (hisz az óra közel kétfélmillió Ft-ba került,) melynek megmaradt részét a posta körüli parkosításra ajánlotta fel.

Köszönettel: Fülöp Imréné - Baráti Kör tag

MUNKAHELYTEREMTÉS - Gyomaendrőd

A Nemzetgazdasági Minisztérium 2012-ben is kiemeltet kezeli a munkahelyteremtést, így 2012. februárban pályázatot hirdetett a mikro-, kis- és középvállalkozások számára munka helyteremtő beruházások támogatására.

A támogatási program iránt az elmúlt évhez hasonlóan igen élénk érdeklődés volt tapasztalható. A Nemzeti Foglalkoztatási Alapból rendelkezésre álló **10 milliárd forintos** keretre a pályázatokat befogadó munkaügyi központokhoz **750 db pályázat** érkezett, **10,3 milliárd Ft támogatási igénnyel**.

A pályázatok szigorú formai és tartalmi szűrését követően végül **584 vállalkozás nyert el** vissza nem térítendő támogatás **4010 új munkahely** kialakításához, **7,3 Mrd Ft értékben**.

A támogatás egyúttal **6234 munkahely megőrzését is segíti**, mert a pályázók vállalták, hogy a meglévő létszámukat is megtartják további két évig. A vissza nem térítendő támogatás elsősorban új gépek, berendezések, műszaki eszközök beszerzését, továbbá új létesítmények építését segíti.

A pályázati felhívásra **Békés megyéből 79 db pályázat** érkezett, az összes támogatási igény **800,7 millió Ft** volt, a támogatási összeghez kapcsolódó **új munkahelyek száma 379**, melyek feltöltését a munkáltatók **93,7 %-ban regisztrált álláskereső** köréből kívánták megvalósítani, **529 fő megtartása** mellett.

A Minisztérium 2012. május 30-ai döntése alapján **Békés megyében 67 pályázat** került támogatásra, ez **330 új munkahely teremtését** jelenti **445 fő megtartása** mellett, a megítélt támogatás **687,7 millió Ft**.

A nyertes pályázatok számát tekintve **Békés megye** kiemelkedően szerepelt, hiszen országosan a **második helyen** végzett, míg az **elnyert támogatási összeget** tekintve **holtversenyben a harmadik lett**.

A gyomaendrődi térség tekintetében az érintett **6 nyertes pályázat** kapcsán a megítélt támogatás összesen **118.382.500,- Ft** melynek segítségével **52 új munkahely** jöhet létre. A nyertes pályázatok közül **1 szolgáltatási tevékenységet** folytató (éttermi vendéglátás), **2 építő ipari tevékenységet** folytató és **3 támogatott pályázat** tekinthető **gyártási tevékenységet** folytatónak (fémmegmunkálás, finom pékáru gyártás, felsőruházatgyártás).

Mazsorett Bajnokságon

A gyomaendrődi Színfolt Mazsorett Csoport május végén Vértesszőlőszre utazott a XII. Magyar Mazsorett Bajnokságra. A legnagyobb korcsoportból, a szeniorból hat nagylány több kategóriában versenyzett. A következő eredmények születtek:

- minimix kategória: 3. helyezés
- Látják Brigitta és Knapcsek Kitti botos szóló tánca: 4. helyezés.

Június végén Siófok ad otthont a Grand Prix Mazsorett Versenynek, ezen a nemzetközi megmérettetésen szintén részt vesznek a Színfolt legnagyobb táncosai, valamint a haladó csoport, a Százszorszépek is.

Önnök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület június hónapban

A Kistérségi Társulás közös döntéshozatal végett, Gyomaendrődön a Polgármesteri Hivatalban ülésezett 2011. június 28-án 13 órától.

A Társulási ülés tartalmából néhány napirendi pont:

-A Rózsashegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola, a Térségi Szociális Gondozási Központ valamint a Térségi Humánsegítő Szolgálat 2011. évi költségvetésének módosítása

A költségvetés módosítását tette szükségessé: pályázatokon nyert pénzeszközök beépítése, központosított támogatások felosztása, intézmények saját hatáskörében módosított előirányzatai, főhatóságoktól, pénzalapoktól meghatározott feladatra juttatott pénzeszközök költségvetési változásai.

-Az Intézményi Társulás fenntartásában lévő közoktatási intézmények 2012/2013-es tanévben indítandó tanulócsoportok és létszámok jóváhagyása

A Közoktatási törvény figyelembe vételével került meghatározásra az indítandó tanulócsoportok száma; így normál tagozaton (Rózsashegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskola és Diákotthon) 17 csoport, speciális tagozaton 2 csoport, diákotthon és napközi otthonos ellátás 14 csoport, míg a csárdaszállási tagintézményben 1-1 csoport kerülhet kialakításra.

A társulás keretei között működtetett óvodai feladatellátás csoportlétszámai:

Gyomaendrőd 10 csoport, Csárdaszállás 1 csoport.

- TÁMOP-3.1.11-12/2, Óvodafejlesztés pályázat

Az Intézményi Társulás a pályázat előkészítésével a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda Intézményvezetőjét bízta meg.

A fejlesztés az alábbi telephelyeket érintheti:

- Százsorszép Óvoda
- Csemetekert Óvoda
- Csárdaszállás Óvoda

A pályázat biztosít lehetőséget szakmai képzésre és tárgyi eszközök beszerzésére egyaránt. (tornaszoba, óvodaudvar, bútorok, valamint oktatástechnikai eszközök, stb.)

2011. június 28-i soron következő ülés tartalmából:

Az általános iskolák napközis szolgáltatásainak megszervezése, valamint az óvodák nyári nyitva tartásának tudomásul vétele

A két általános iskola és a közhasznú társaságok fenntartásában működő óvodák jelentették a Hivatal felé a nyári nyitva tartás rendjét.

Önkormányzatunk általános iskolái közös szervezésben meghirdették a nyári szünet idejére a napközis ellátást a tanulók számára. A szülők által kitöltött nyilatkozatok szerint július hónapban jelentkezett igény egy hét napközis ellátásra. A kijelölt intézmény: Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda telephelye. Időközben azonban néhány szülő visszavonta jelentkezését, így a megmaradt létszám nem indokolta a feladat ellátását.

A közhasznú társaságok fenntartásában működő óvodák nyári nyitva tartása és szüneteltetése az alábbiak szerint alakul a 2010/2011-es tanévben:

1. Táblázat

Óvoda	Nyitva tartás szünetel	Helyettesítő óvoda
Vásártéri Szivárvány óvoda	Folyamatos nyitva tartás lesz	-
Selyem úti Gyermekliget Óvoda	Augusztus 1-től 17-ig	Az óvoda nyitva tartása részleges, ezen idő alatt is tudja fogadni azon szülők gyermekeit, akik nem tudják megoldani a felügyeletet.
Selyem úti Gyermekliget Óvoda	Aug. 1-től aug. 19-ig	Az óvoda nyitva tartása részleges, ezen idő alatt is tudja fogadni azon szülők gyermekét, akik nem tudják megoldani a felügyeletet
Jókai út Margaréta Óvoda	Augusztus 6. - aug. 21-ig	Százsorszép Óvoda
Polyákalmi úti Tulipános óvoda	Július 9-től - aug. 20-ig	Selyem úti Óvoda

Önkormányzati fenntartásban működő óvodák nyári nyitva tartása a nyári szünetre

Óvoda	Nyitva tartás szünetel	Helyettesítő óvoda
Százsorszép Óvoda	Július 16-tól - július 27-ig	Jókai út Margaréta Óvoda
Csemetekert Óvoda	Július 1-től - július 31-ig	Selyem úti Óvoda
Napsugár Óvoda	Július 18-tól augusztus 31-ig zárva tart	

Határ Győző Városi Könyvtár Timár Máté Fiókkönyvtárának zárva tartási kérelme

Az intézmény vezetője, Dinyáné Bánfi Ibolya azzal a kéréssel fordult a Képviselő-testülethez, hogy foglaljon állást a Timár Máté Fiókkönyvtár 2012. évi zárva tartás ügyében. Ugyanis az idei évben történt létszámleépítés (6,5főről 4 főre) negatív hatása jelentkezett a nyitva tartás megvalósíthatóságában.

A létszámváltozásból következően a nyitva tartási javaslat:

Nyitva tartás	Gyoma 2012. szeptember 1.	Endrőd 2012. szeptember 1.
Hétfő-péntek	6,5 óra nyitva tartás 11.00-17.30	3 óra nyitva tartás 13-16.30
Szombat	-	-

A könyvtárak 2012. december 22. és január 1. között zárva tartanak.

A 2013-as év költségvetésének összeállításakor felül kell vizsgálni a városban lévő könyvtárak működését, a járási székhelyek kialakulását, illetve a közoktatás átszervezését figyelembe véve.

A Varga Lajos Sportcsarnok üzemeltetése

A Képviselő-testület 2012 márciusi ülésén hozta azt a határozatot, amellyel a Sportcsarnok üzemeltetése kikerül a Kner Imre Gimnázium feladatai közül, mert annak üzemeltetését nonprofit társaság által valósítja meg. A bizottsági üléseken elhangzott javaslatok alapján erre a Zöldpark illetve a Liget Fürdő Kft. lenne alkalmas. A megfelelő színvonalú működtetés érdekében viszont szükséges lenne egy sportban jártas, megfelelő végzettségű spotmenedzser alkalmazása is.

A Zöldpark Kft 100%-ban önkormányzati tulajdon, ezért tudná alkalmazni továbbra is az elfogadott bérleti díjakat. (58,5%-os önkormányzati támogatás, 41,5%-os bevétel)

A fentiek figyelembe vételével a Képviselő-testület az üzemeltetés jogát a Zöldpark Kft.-re ruházta 2012. szeptember 1-től.

Környezetszépítő verseny

2006-ban indult útjára hagyományteremtő szándékkal a környezetszépítő verseny a „Tisztább és ápoltabb Gyomaendrődért” elnevezéssel.

A 2011-es évben is meghirdetésre került, s az elmúlt évek tapasztalataira hagyatkozva hét kategóriában lehetett nevezni. Egy-egy ingatlan környezetszépítésével csak egy, a nevező által kiválasztott kategóriában lehetett versenyezni. A helyezések és díjak a zsűri által önálló értékelés alapján kerül megállapításra. Az elmúlt években nagyon szép kerteket láthatott a zsűri, így 2012-ben is hasonló feltételekkel kerül kiírásra a versenyfelhívás.

Az eredményhirdetésre, díjátadásra a tavalyi évhez hasonlóan az őszi terméskiallítás keretében kerülhet sor.

A verseny meghirdetését, lebonyolítását a Városüzemeltetési Osztály végzi 2012-ben is.

Az adóhátralékkal rendelkező adóalanyok adatainak közzététele

A megfelelő törvény alkalmazása értelmében az önkormányzati adóhatóság helyi adó és gépjárműadó vonatkozásában az adótarozással rendelkező adózó nevét, címét és a tartozás összegét helyben szokásos módon közzé teheti. (1000 Ft-ot meghaladó összeg magánszemély esetében) A törvény indoklása szerint az adókötelezettség nem más, mint hozzájárulás a közös teherviseléshez, ami társadalmi szempontból elvárható lenne.

A Képviselő-testület elfogadta az előterjesztést az alábbi ütemezés szerint:

- júliusban tájékoztatás a lakosság felé a lista közzétételéről
- augusztusban az egyenlegértesítők kiküldése
- szeptember 30-ig elkészülne a közzétételi lista
- októberben közzétételre kerülne
- a lista havonkénti frissítése

A Magtárlaposi úton található félkész lakások értékesítése

A Képviselő-testület májusban tárgyalta a lakások befejezéséről, és abból három értékesítéséről.

Az ingatlan földszintjén kettő, míg az emeleten három lakás található. Az emeleti lakások közös lépcsőházból közelíthetők meg.

A megmaradt két lakás szolgálati lakásként funkcionálna, ezzel is segítve a fiatal orvosok városunkba telepedését.

A Képviselő-testület megszavazta a lakások befejezését, és ebből három értékesítését, valamint a bérleti díjra is javaslatot tett.

Sebességmérő berendezés üzembe helyezése

2007 decemberében pályázatot nyert városunk, így felszerelték egy sebességmérő berendezést. A műszaki átadás megtörtént, majd 2009-ben elvégzett próbaüzembe helyezést követően a mai napig nem indult meg a tényleges rendeltetésszerű üzemeltetés. Ennek oka az üzemeltetéssel járó költségek előteremtésének nehézségei. Jelenleg két lehetőség adott a felhasználásra:

- Alkalmazható térfigyelő eszközként
- Teljes kiépítettségében úgynevezett településörként, így a városunkba érkező-távozó járművekről felvételt készít. Ezen felül alkalmas lehet még forgalomtechnikai adatok gyűjtésére, elemzésére is. A Képviselő-testület egyetértett a döntési javaslatlall.

Lehóczkiné Timár Irén képviselő

In memoriam

Szülőföld: Bölcös, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Sztanyik B. László professzor (1926-2012)

Prof. Dr. Sztanyik Bálint László 1926-ban született a Békés megyei Endrődön.

Édesapja Sztanyik Bálint asztalos, de nem gyakorolta hivatalosan mesterségét, mert egyházi szolgálatba lépett. Szabó Frigyes plébános felkérésére a '20-as évek végén egyházi-szekrestyés-harangozó lett a Kondorosi tanyán (Hunyán). Édesanyja: Gubuznai Jolán. Még két fiatalabb fiú testvére is született, Benedek (1931-2009), Endre (1942-)

1931-ben Szabó Frigyes atyát Szeghalomra helyezték, Sztanyik Bálint és családja is vele tartott. Az édesapa ott folytatta tovább az egyházi szolgálatot. Majd 1944-

ben Sztanyik Bálint és családja visszatért Endrődre és egyházi munkáját ott végezte egészen nyugdíjazásáig.

László mélyen vallásos nevelésben részesült. Iskoláit Szeghalmon kezdi és járja a 6. gimnáziumi osztályig. A szeghalmi gimnáziumot 1943-ban megszakítja (7. o.) gimnázium) és átmegy a pap pályára, Nagyváradra a szemináriumba. Annak hallgatója 1944 őszéig, amikor az orosz és román csapatok jövetele miatt kénytelen hazajönni Endrődre, majd a gyulai gimnáziumban folytatja tanulmányait, végzi el a 8. osztályt és teszi le az érettségét, rendkívüli kiváló minősítéssel 1945-ben.

Sztanyik B. László saját elhatározásából és az endrődi Képviselő-testület ajánlásával - méltatva kiváló képességeit - a Budapesti Orvostudományi Egyetemen kezdi meg felsőfokú tanulmányait 1945-ben. Barátjával - földijével - Vaszkó Andrással lakott együtt. Mindezen nehézségeken és megpróbáltatásokon keresztül mely belső hite vezérelte és segítette át. Egyetemi ével közben a Honvédség is felfigyelt a kiváló képességű fiatalra, és meghívták hogy a honvédségi állomány tagjaként végezze az Orvostudományi Egyetemet, a Honvéd Kollégiumban történő elhelyezéssel. László elfogadta a megítéző, előnyös ajánlatot.

Képességeinek kiemelésére hozzá kell tenni, hogy 1951-ben, amikor elvégezte az egyetemet, egyedüli volt, akit rögtön századosi ranggal jutalmazva kezdhette az aktív katonaság életét, azaz most már mint Dr. Sztanyik B. László százados.

1956-ban a megnősült, felesége Őrszigeti Margit villamosmérnök, közeli földi, körösladányi gyökerekkel, nagyváradi gyerekekkel. Két gyermekük született: László és Melinda.

Az egyetemen Issekutz professzor által vezetett Gyógyszertani Intézetben nagy gyakorlatot szerzett az állatkísérletekben, köztük az állatkísérletes műtétekben. 1951-es végzését követően, először a Tiszti Kórház tervezőszervezési osztályának munkatársaként, majd hamarosan a személyügyi alosztályvezetőjeként.

1954-ben lehetőség nyílt számára, hogy első magyar katonas-

orvosként sugárbiológiai szakirányú képzettséget szerezzen a leningrádi Kirov Katonaorvosi Akadémia akkortájt alapított Atomvédelmi Tanszékén. Itt kezdte gyógyszeres sugárvédelmi kísérletet, melyet a következő évtizedben egyben itthoni fő kutatási területét is képezte. A leningrádi sugárbiológiai szakképzést számos sugáregészségtan-folyam követte a moszkvai Orvostovábbképző Intézetben, melynek keretében bekapcsolódott a Volgán túli térségben végrehozott szovjet nukleáris fegyverkísérletek által okozott környezetszennyeződés felmérését és értékelését célzó programba. Munkatársai elsőként határozták meg, hogy egy robbantás környezetében lakosság védelme érdekében milyen óvintézkedések foganatosíthatók. Szakmailag is érdekes momentum, ma már tudjuk, hogy oroszok településekhez közel is robbantottak atombombát abban az időben. (Persze nyilván ő -László- ezekről nem tudhatott, csak az utó-felmérésekben vehetett részt.)

A fentebb ismertetett lelki beállítottsága és ezen szakmai tapasztalata vitte őt arra az útra, hogy az Atomháború ellenes, Béketanácsban politizáljon.

Hazatértét követően - az egészségügyi és honvédelmi tárca korábbi közös kezdeményezése alapján 1957. január 1-jén létrehozott - Központi Sugárbiológiai Intézetben a katonai sugárbiológiai kutatást folytató osztály vezetőjévé nevezték ki, betöltve egyúttal igazgatóhelyettesi posztot is. A gyógyszeriparral folytatott eredményes együttműködés eredményeként, az ő vezetésével került sor 1960-as évek közepén az Ixecur sugárvédőgyógyszer kifejlesztésére és törzskönyvezésére. A gyógyszer a hidegháborús években - egészen a korszak lezáródásáig - a honvédségi személyi egészségügyi felszerelés részét képezte. E tárgykörből készült 1966-os kétfeladatú kandidátusi értekezése is. Osztályvezetői beosztását - alezrednökként - 1968 végéig töltötte be, amikor a Nemzetközi

Atomenergia Ügynökség által neki felkínált feladatkör miatt - az irányú jogi összeférhetetlenség miatt - szolgálati viszonyát a Magyar Néphadsereg megszüntette. 1969-1974 között a bécsi Nemzeti Atomenergia Ügynökség szaktisztviselője, illetve részlegvezetője. A sugárvédelmi-sugáregészségtani problémák megismerése érdekében ott szerzett bőséges szakmai tapasztalatokkal visszatérve 1974-től az Országos „Frédéric Joliot-Curie” Sugárbiológiai és Sugáregészségtani Kutató Intézet (OSSKI) (fő)igazgatója, majd tisztséget 1997 végéig, nyugdíjba vonulásáig a szakterületnek a társadalmi szinten is elismert és megbecsült szervezete, töltött. Intézetvezetői korszaka egybeesett a hazai atomenergia programjának sugáregészségtani feladataira való felkészüléssel, mely szükségessé tette az intézet jelentős bővítését, új sugáregészségtani főosztályok kialakítását, az atomerőmű telepítése és üzembe helyezése előtti és alatti környezeti sugárzást szintek korszerű monitorozási rendszerének kiépítését és működtetését. A hazai sugáregészségtani szakemberképzés és továbbképzés szervezeti kereteinek kialakításáról, kezdeményezésére hozták létre az OSSKI bázisán 1990-ben az Orvostovábbképző Intézetet; Sugáregészségtani Tanszék, melynek tanszékvezetői tisztségét 1995-ig látta el, kiemelkedő szerepet vállalva ezzel a sugárbiológiai-sugáregészségtani ismeretek oktatásában is.

A Sztanyik professzor vezetésével kialakított országos sugáregészségtani rendszer nagy próbatétele, s egyben működőképességének fokmérője is volt az 1986. április végi csernobili reaktor baleset nyomán hazánkban kialakult környezetszennyezés értékelésében, mely bizonyította, hogy a hazai rendszer megalapozott és alkalmas arra, hogy a lakosságvédelmi feladatokat ellássa.

A sugárbiológiai kutatásokon és sugáregészségtani feladatokon kívül fontos küldetésnek tekintette az új tudományos ismeretek kiaknázását, a hazai (Egészségtudomány) és nemzetközi (International Journal of Radiation Biology) szakfolyóiratok szerkesztőbizottságaihoz végzett munkát. Tudományos tevékenységét elismeréseként számos nemzetközi és hazai tudományos szervezetben töltött be tisztséget. 1977-84 között az Európai Sugárbiológiai Társaság elnökségi tagja, 1979-80-ban elnöke volt. Tagja volt továbbá a Nemzetközi Sugárvédelmi Bizottság (ICRP), a legnagyobb tekintélyű sugárvédelmi nemzetközi tudományos szervezet, a Nemzetközi Sugárvédelmi Bizottság (ICRP), a legnagyobb tekintélyű sugárvédelmi nemzetközi tudományos szervezet, a Nemzetközi Sugárvédelmi Bizottság (ICRP) tagja. Szakmai tevékenységét számos, magas nemzetközi tudományos és haza kitérítéssel, így 1995-ben a Magyar Katonai Társasági Érdemérem tiszti keresztjének adományozásával ismerelték el. Magánemberként és fontos tisztséget betöltő vezetőként is, láspontját mindenkor tudományosan megalapozott szakmai ismeretekre alapozta és ezt elvárta az intézet minden dolgozójától is. Személyét tisztelet és megbecsülés övezte, mint olyan vezetőjét, aki szaktudását és elhivatottságát teljes

A Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény hírei

Gyomaendrődi Oktatási Egység

**Nantes-i (Franciaország) Főiskola
diákjainak szakmai gyakorlati Gyoma-
endrődön**

A francia tanulók szakdolgozatukhoz gyűjtenek anyagot a magyar mezőgazdaságról, termékek feldolgozásáról és értékesítéséről, a vidéki élet megszervezéséről.

A Békés megyei Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény gyakorlóhelyei, a Leonardo da Vinci programban résztvevő diákok és szakoktatók pontos és szakszerű információkat és adatokat nyújtanak a külföldi diákoknak, kulturális és tájismereti programokat szervezünk a francia partnereknek.

A diákok Magyarországi tartózkodása a francia Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium támogatásával, a magyar - francia együttműködés keretében valósul meg.

2012. július-augusztusi rendezvények - Gyomaendrődön és környékén

Dátum 2012.	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
VII. 14;	Cibere Gyermeeknap	Gyomaendrőd, Besenyszegi játszótér	Varga Mihály 06-70-230-5468
VII. 16;	Véradás	Gyoma, Katona J. Műv. Központ Kossuth Lajos u. 9.	Füzesné Hudák Júlia 06.66-283-524
VII. 23	Véradás	Gyoma, Katona J. Műv. Központ Kossuth Lajos u. 9..	Füzesné Hudák Júlia 06.66-283-524
VII.30.-VIII.4	Kreatív Ifj. Művészeti Tábor 12-25 évig, Hangszeres és Képzőművészek.	Gyoma, Városi Alapfokú Művészeti Iskola	Hevesi-Nagy Anikó: 06-66-581-830; 06- 20-287-42-53
VIII. 3-5	16. Nemzetközi VW Bogár Part Részletes program, külön hirdetésben	Liget Gyógyfürdő és Kemp. Gyoma, Erzsébet liget 2.	Kardos Ferenc 06-30-605-5620
VIII. 17;	VízParty a Bikini együttessel	Liget Gyógyfürdő és Kemp. Gyoma, Erzsébet liget 2.	Liget Fürdő: 06-66/386-039 info@ligetfurdo.hu
VIII. 17.-18;	Gyomaendrődiek Világtalálkozója	Több helyszín	Füzesné Hudák Júlia 06.66-283-524
VIII, 19;	XIV. Nemzetközi Halfőző Verseny	Endrőd, Népliget gyomaendrod@tourinform.hu	Tourinform+Katona J. Műv. Közp.. 06-66-386-951
VIII. 25-26;	Székely Mihály Modellező és Sport- klub Hajómodell verseny	Endrőd, 46-os út 40. km Táblák jelzik	Blaskó János: blaskojanos@citromail.hu 06-20-211-3251

A programokban esetlegesen bekövetkező változásokért felelősséget nem vállalunk. Szerkesztőség

egészen annak szentelte, hogy a gondjaira bízott intézet a lehető legjobban tudjon megfelelni a kor tudományos és technikai kihívásainak, s hogy karöltve a sugárbiológiai kutatásokkal, az ionizáló és nem-ionizáló sugáregészségügyi tudományterület is méltó helyet foglaljon el az intézeti, s egyszerűsített az országos palettán.

Az Országos Béketanács Elnöke volt 1987-1993 között. Ennek keretében Endrődön tartott előadást 1988-ban, amikor nem kis riadalmat keltett a helyi pártvezetőkben azzal a kijelentésével, hogy eddig e szervezet nem volt más mint a szovjet politika szócsöve, és ő igazi tartalmat szándékozik adni ennek a társaságnak.

Megrendülve, de büszkén gondolunk arra, hogy az Endrődiek Baráti Körének is tagja volt, összegyűjtéseinket rendszeresen látog

gatta egészen addig míg egészsége engedte.

Kedves László! Isten veled! Hatalmas ívű életutaddal szülőföldünk – Endrőd – büszkesége voltál és mindörökké az is maradsz. Béke poraidra.

Endrődiek,
Szabó Béla

*Források:
család, Internet, idős barátok, Historia Domus, Német Eszter: Gyoma-
endrődi ki kicsoda, saját endrődi és szakmai emlékek*

Katolikus oldal

JÚLIUSI ÜNNEPEK

1. vasárnap: Évközi 13. vasárnap
 2. hétfő: Szent Boldogasszony
 3. kedd: Szent Tamás apostol
 4. szerda: Portugáliai Szent Erzsébet
 5. csütörtök: Zaccaria Szent Antal áldozópap
 6. péntek: Goretti Szent Mária szűz és vértanú
 8. vasárnap: Évközi 14. vasárnap
 9. hétfő: Zhao Rong Szent Ágoston áldozópap vértanú
 11. szerda: Szent Benedek apát, Európa fővédőszentje
 13. péntek: Szent Henrik
 14. szombat: Lellisi Szent Kamill áldozópap
 15. vasárnap: Évközi 15. vasárnap
 16. hétfő: Kármel-hegyi Boldogasszony
 17. kedd: Szent Zoerárd-András és Benedek remeték
 18. szerda: Szent Hedvig királynő
 20. péntek: Szent Apollinaris püspök és vértanú
 21. szombat: Brindisi Szent Lőrinc áldozópap és egyháztanító
 22. vasárnap: Évközi 16. vasárnap
 23. hétfő: Szent Brigitta szerzetesnő, Európa társvédőszentje
 24. kedd: Árpád-házi Szent Kinga szűz és szerzetesnő
 25. szerda: Szent Jakab apostol
 26. csütörtök: Szent Joakim és Szent Anna, Szűz Mária szülei
 27. péntek: Szent Charbel Makhlouf áldozópap
 29. vasárnap: Évközi 17. vasárnap
 30. hétfő: Aranyszavú (Krizológ) Szent Péter püspök
 31. kedd: Loyolai Szent Ignác áldozópap

Móra Ferenc imája

Virágok lélegzésével, kalászkok könnyével, madarak reggeli énekével, fölszálló füst ezüsfátyolával én is fölemelem hozzád lelkem szavát, én Uram, én Istenem... akinek keze betölt mindeneket az ő áldásával, akit köszönt a búzavirágok pihegése, a föld párája, a pitypalattyak verése. Akit illet itt minden dicséret és dicsőség. Akinek láthatatlan keze igazgatta a búzaszálát attól kezdve, hogy kiszöndellt a mag a föld meleg szívében. Aki vigyázott rá, hogy kősziklára ne hulljon a mag, hogy az ég madarai ki ne szedjék, hogy a mezők vad füzei el ne egyék-igyák előle a nap világát és az egek harmatát...

Egész esztendőn keresztül szüntelen magasztal Téged az emberi szív kelettől nyugatig, naptámadattól napáldozatáig, mert mikor egyik szögletében aratnak, másikban vetnek a földnek, s egyszerre készítesz magadnak dicséretet az ekevas nyikorgásából és a kasza pengéséből, a magvető verejtékéből, akitől fogan a föld méhe, és az anya örömkönnéből, mely ráperdül az új kenyérre, mikor az első karajt szegi belőle gyermekének.

(Szent István népe imádkozik, Budapest, 1991.)

JÚLIUSI MISEREND

Endrőd

Plébános szabadsága alatt: vasárnap: 8-kor és 19 órakor.
Hétköznap reggel fél 8-kor rózsafüzér.

Szent Gellért Iskola kápolnájában

A nyári vakáció alatt nincs mise!

Hunya

Plébános szabadsága alatt: vasárnap: délután 15 órakor
Kedden, elsöpénteken és szombaton este 6-kor rózsafüzér.

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor

Vasárnap és ünnepnap 10:30-kor, hétfő-kedd: 7:00-kor, szerda-péntek-szombat: 18:00-kor. Elsővasárnap 9.30-kor szentségimádás

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános.

Gyulay Endre püspök atya jubileumi miséje

Gyulay Endre nyugalmazott szeged-csanádi püspök június 9-én szombaton a 10 órakor kezdődő szentmisében ünnepelt püspökké szentelésének 25. évfordulóját nagyszámú püspökök és papok részvételével a szegedi székesegyházban.

Imádkozunk érte, hogy az Úr adjon neki további jó egészséget hosszú életet!

Élete azt mutatja, már gyermekként meg kellett tanulnia a küzdelem

Az isteni gondviselés csodálatosan vezeti az embert, ezt tapasztalhatam meg életemben. Édesanyámat kilenc évesen elveszítettem. 10 évesen gimnáziumba kerültem Pestre. Második évemet végeztem, amikor apám agyvérzést kapott. Megszűnt a kereseti lehetősége, ezért nem tudtuk fizetni a kollégiumot, így lekerültem Hódmezővásárhelyre, mivel az volt a legolcsóbb kollégium akkor az országban. Ezt a szegedi kisseminárium, a piaristák, a gimnázium követte. Két évvel később az irodaigazgató megállapította, nincs papi hivatásom. Kitétek a kissemináriumból, és két évre a szegedi tanoncotthonba kerültem. Otthon továbbra is nehéz körülmények között éltek, így nyaranta dolgoznom kellett. Voltam téglagyári munkás, álltam a cséplőgép mellett. Eközben csodálatos kapcsolat alakult ki közöttünk munkások között. Később ez nagy hatással volt a munkámra is.

(Részlet Személytől személyig vezet az út c. interjúból - Magyar Kurír)

Elsőáldozás Endrődön - 2012. június 3.
A képen Janes Zoltán nagyszénási plébános úr látható

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Idegen nyelvi verseny az iskolában

Idén is megrendeztük házi idegen nyelvi versenyünket az olimpia témakörében. A diákok nagyon lelkesek voltak, 20 csapat indult, összesen körülbelül nyolcvan fő. Első feladatként a tanulóknak általános műveltségi tesztet kellett kitölteniük az olimpiákról, majd képfelismerés következett. A gyerekek híres olimpiákonok képeit párosították össze a nevéikkel. Ezután a hallgatósági feladatokon volt a hangsúly; olimpiai slágereket és sportokat kellett felismerni csupán a közvetítés hangja alapján. Ezek a feladatok elég nehéznek bizonyultak, így a verseny első része inkább a jó hangulat, mint a komolyság jegyében telt. A hagyományokhoz híven az utolsó feladat viszont nyelvtani teszt volt, amit a gyerekek kellő komolysággal, igen sikeresen oldottak meg, eldöntve a végleges sorrendet. A németes csapatok közül első helyen a nyolcadikos fiúk végeztek, az angolok győztese a hetedikes lányok csapata lett. Remek hangulatú, színes délutánt töltöttünk a gyerekekkel, ami nagyban hozzájárult az idegen nyelvek megszerettetéséhez.

Maráz Alíz

Angolt tanulók sikerei

Idén is iskolánk hírnevét öregbítették nyolcadikos diákjaink. Sikeres angol alapfokú nyelvvizsgát tettek következő tanulóink: Ronyecz Nikolett, Erdei Észter, Iványi Dóra, Papp Virág, Szarka Ramóna.

Kiemelkedően szép teljesítményt nyújtott Szilágyi Melinda 8. osztályos tanuló, aki a London Bridge országos nyelvi versenyen 8. helyezést ért el.

Eredményeikhez szívből gratulálunk és további sok sikert kívánunk nekik. Felkészítő: Fasoláné Mucza Irén

Vidámnap 2012.

Június 1-jén - pénteken - nyolc órakor kezdődött iskolánkban a Gyermek-, más néven Vidámnap. Reggel futóversenyen indult elsőstől nyolcadikosig mindenki. A diákigazgató ebben az évben a 8. osztályos Raffael Nikolett lett, aki kihirdette programját. Uzsonna után számos játékos feladattal lehetett tallért gyűjteni, előbb az iskola udvarán, majd az eső miatt az aulában, illetve a lenti folyosókon. Volt teaivó verseny, vállfa-akasztás, kvíz kérdések, ügyességi próbák egész sora, melyeken jól szórakoztak kicsik és nagyok. Ebédre a szintén hagyományosnak számító paprikás krumplit falatozta jóízűen a fáradt diáksereg. Ezt követte Csiszér László és zenekarának fellépése a tornaterem színpadán. Az egyébként jó hangulatú koncerten a népes hallgatóság együtt énekelt, „táncolt”, a fellépőkkel. Az iskola udvarán ezt még néhány játékos feladat követte pl. vízbomba-dobás, kapura rúgó verseny. A tornateremben röplabdameccsen mérették meg magukat visszatérő „öreg” diákjaink, tanárok, nyolcadikosok. Délután négykor ért véget a hangulatos délután, eredményhirdetésre hétfőn reggel került sor az iskola aulájában.

A Nemzeti összefogás napja

Június 4-én reggel a hétfői áhítatot követően emlékeztünk meg a Trianoni békediktátum 92. évfordulójáról, az I. világháborút lezáró békéről. Az Országgyűlés 2010. május 31-én döntött úgy, hogy június 4-e a jövőben a magyarságot összefogó nap lesz. A Nemzeti összetartozás napjáról beszélt Kondorné Timár Erzsébet igazgató-helyettes, Vass Albert Üzenet haza című versének részletével emlékezett nemzetünk sorsfordító napjára.

Jön ezer új Kőmíves Kelemen,
ki nem hamuval és nem embervérrel
köti meg a békesség falát,
de szenteltvízzel és búzakenyérrel
és épít régi kőből új hazát.
Üzenem a háznak, mely fölnevelt:
a fundamentom Istentől való
és Istentől való az akarat,
mely újra építi a falakat.
A víz szalad, a kő marad,
a kő marad.

Ballagás, búcsúzás

Június nemcsak a tanévzárás, hanem a ballagás, végzős diákjaink búcsúzásának a hónapja is. A két nyolcadikos osztály ekkor köszönt el osztályfőnökeiktől, tanáraiktól, az iskola dolgozóitól s a nyolc évig otthont adó iskolájától. Kedves - megható emlékekkel, történetekkel elevenítették fel az eltelt esztendőket, élményeiket. Másnap a díszbe öltöztetett iskolától, társaiktól, a gondtalan diákévektől vettek búcsút ünnepi műsor keretében. Iványi László atya Isten áldását kérte valamennyi ballagóra. Ezután Várfi András polgármester úr mondta el gondolatait, illetve Lukács László igazgató úr szavait a Szent Gellért-érem átadása következtében. Hunyad Simon Péter, a tehetséges hunyai gyerekek pártfogója és Petényi Szilárdné, Hunya polgármesterasszonya is megtisztelte rendezvényünket jelenlétével.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

Sarlós Boldogasszony - Szűz Mária látogatása Erzsébetnél Ünnepe: július 2

Ms mester: Mária látogatása Erzsébetnél

Mária útnak indul. Azért indul, hogy segítsen. Az Istennel való találkozás a másik ember felé kell fordítson bennünket. Nem tart-hatom meg magamnak, amit kaptam. Nem csak nekem, mindenkinek akarja rajtam keresztül adni az Isten. Mária példája erősítsen a másik emberhez való fordulásban.

Magyarországon a régi szokás szerint júl. 2-án ünnepeljük a Boldogságos Szűz Mária látogatását. Az aratási munkálatok miatt nálunk Sarlós Boldogasszony a mai ünnep népies neve. Mária az angyali üdvözet alkalmával Gábrriel főangyaltól tudta meg, hogy idős rokona, Erzsébet, Keresztelő Szent János leendő anyja már hat

hónapja gyermeket vár. Azonnal útra kelt, hogy a nehéz napokban segítségére lehessen. Ehhez a látogatáshoz kapcsolódik Mária csodaszép hálaéneke, a Magnificat, amely azóta is a keresztény ember kedves imádsága.

„Mária pedig útra kelt azokban a napokban, és sietve elment a hegyek közé, Júda városába. Bement Zakariás házába és köszöntötte Erzsébetet. És

történt, hogy amint Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, felujjongott méhében a magzat, és Erzsébet eltelt Szentlélekkel. Hangosan felkiáltott: „Áldott vagy te az asszonyok között, és áldott a te méhednek gyümölcse! De hogyan történhet velem az, hogy az én Uramnak anyja jön hozzám? Mert íme, amint fülemben felhangzott köszöntésed szava, felujjongott a magzat méhemben. És boldog, aki hitt, mert be fog teljesedni, amit az Úr mondott neki.”

Mária erre így szólt: „Magasztalja lelkem az urat, és szívem ujjong megváltó Istenemben, mert tekintetre méltatta szolgálja alázatosságát. Íme, mostantól fogva boldognak hirdet engem minden nemzedék mert nagy dolgot cselekedett velem a Hatalmas és Szent az Ő neve. Irgalma nemzedékről nemzedékre azokra száll, akik őt félik. Hatalmas dolgokat művelt karja erejével, szétszórta a gondolataikban kevélykedőket. Hatalmasokat levett a trónról, és kicsinyeket felemelt. Ehezöket betöltött jókkal, és üresen bocsátott el gazdagokat. Felkarolta Izraelt, az ő szolgáját, megemlékezve irgalmasságáról, amint megmondta atyáinknak, Ábrahámnak és utódainak mindörökké”. És Mária nála maradt mintegy három hónapig, azután hazatért.” (Lk 1, 39-56)

Az ünnep hiedelem- és hagyománykincse nagyon gazdag. Virágszentelés, szegények istápolása, anyaság, de legfőképp az aratás a tárgya. Az ezen a napon szedett fűszernövények és persze a gabonafélék szentnek számítottak, varázserőt tulajdonítottak nekik. E napon csak jelképesen dolgoztak, a szerszámokat megáldatták a pappal, a búzából koszorúnak, szentelménynek, szobadísznek valót szedtek. Az emberek a templom fala mellé támasztották az aratás eszközeit, hogy áldás legyen rajtuk, s majdan az aratáson. Az aratást másnap szent rítushoz illő áhítattal kezdték. Tiszta fehér gyolcsruhában, levett kalappal a búza elé térdepeltek és imát mondtak. A munkát a föld szent, keleti sarkában kezdték (napkelet!), az első két kévét keresztbe rakták. Mindez az „életet” jelentő új kenyérnek szólt. A világ Világossága ott van minden búzamagban, amelyből a kenyér készül. Eleink a megszegés előtt a kenyér aljára késsel keresztet karcoltak, hogy ne csak a testnek, hanem a léleknek is a táplálója lehessen a kenyér. Régi gyakorlat és hagyomány szerint sarlóval az asszonyt aratott, és nyomukban járva a férfiak kötözték a kévét. Kálotszegen ez a temetőben, a fejfákról is leolvasható: a férfiak fejfájára ekevasat, az asszonyokéra olvasót vagy sarlót festettek. Közvetlenül ebből ered, hogy a nép szimbolikus szemléletében a Szűzanya arat; Fiára hagyja, hogy gyűjtsön, és a búzát a konkolytól elválassza (Mt 13,26–30).

arról, hogy – pár kivételtől eltekintve - az újszülötteket ugyanúgy be kellett vinni a faluba megkeresztelni, esküdni is be kellett menni, sőt ugye még a halottakat is haza kellett vinni, mivel a temetőt pap híján még nem nyithatták meg. Mindezt még kellemetlenebbé tette az, hogy mindezek az időjárás és az útviszonyok miatt sokszor megoldhatatlanok voltak. Ezen okokból kifolyólag a helyiek 1903-ban kezdeményezték egy állandó lelkészség megalakítását. 1905-re úgy nézett ki a helyzet, hogy papot kapnak, ezért a harangozói (vagy egyházi) lakáson javításokat és átalakításokat végeztek el, mert ezt az épületet jelölték ki ideiglenes lelkészlakásnak. A munkálatokat Zelinka János endrődi apátplébános fedezte. Végül sajnos a paphiány miatt mégsem kaptak papot.

Itt szeretném megemlíteni, hogy Grócz Béla most már mint prépost, nagyváradi kanonok továbbra sem feledkezett meg itteni híveiről. A Kálvária-alapból a templomépítéshez felvett 2400 Ft (koronában számítva 4800 K) kölcsön törlesztéséhez jelentősen hozzájárult, méghozzá 1902 és 1908 között 2560 K-val, ha ezt kamatok nélkül forintban számítjuk, akkor így a templomépítési összköltségből 1150 Ft-ot állt, vagyis az összköltségek kb. egyhatodát!

100 ÉVES A HUNYAI LELKÉSZSÉG (folytatás az 1. oldalról)

De ez még nem minden, mert a harangozói lak építésére az endrődi templom ipartörkéjéből felvett 600 Ft (1200 K) kölcsön törlesztéséhez szintén többször hozzájárult, majd 1905-ben kifizette az utolsó részletet is. Ez összesen 947,5 K, kamat nélkül 430 Ft, tehát az építési költségek majd háromnegyede! Erre a végtörlesztésre azért volt szükség, mert a lelkészségnek egy hitellel terhelt ház nem lehetett volna a létalapja, de így 1905-ben Grócz Béla megteremtette a lelkészség fizikai alapját.

Időközben más téren is megindult a fejlődés, 1903-ban megalakult a Keresztény Fogyasztási Szövetkezet, a későbbi Hangya Szövetkezet. Az, hogy ez megvalósulhatott, és a szövetkezet gyarapodott, igen nagy részben a nagyváradi egyházmegye érdeme, hiszen rengeteg kölcsönrel segítette a fejlődést. Zelinka János apátplébános pedig mindig ott örködött felette, és csak az ő és a megértő váradi főpapok bábáskodásának köszönhető hogy a felmerülő nehézségeket sikerült megoldani.

Az iskolaügyben is előrehaladás történt: 1907-ben felépült a központi iskola új tanterme

tanítói lakással, amely költségeinek egynegyedét Zelinka János apátplébános állta!

Ugyanebben az évben a lelkészség ügyében is lépés történt: lelkészlak céljából megvásárolták Hunya József templom melletti házát 10 000 K-ért. A költségekhez Grócz Béla 1000 K-val járult hozzá. Itt szeretnék még egy nagy jótévőt megemlíteni: Spett Gyula nagyváradi kanonokot, egykori gyomai plébánost, aki a Hunya-féle ház megvételéhez 2000 K-val járult hozzá. Ezután egy ideig megint nem történt semmi.

Végül őseink kérését az egyházmegye meghallgatta és 1912. július 1-jén megalakult a helyi lelkészség.

Az előbb említett bajok az állandó lelkésznek köszönhetően orvoslást nyertek. Igaz hogy jogilag az endrődi plébánia alá tartoztunk, de ebből a gyakorlatban nem sokat lehetett érezni, innen már csak egy lépés volt a teljes önállóság. A másik oldala a dolognak, hogy a lelkész inntól kezdve a helyiek vezetője lett politikai értelemben is. Bármilyen ügy-bajos dolgukban számíthattak rá, de ami a legfőbb, hogy a helyiek élére állva ők is küzdöttek az előljárással szemben a tanyai lakosság érdekeiért és jogaiért.

Hunya Lajos fegyelmi eljárása 1951-ben

folytatás a 10. oldalról

a beszélgetési tantárgy ismertetését bízták, amely részben ideológiai kérdésekkel is foglalkozik. Ezt az elméletet Hunya Lajos dogmának tartotta és frázisokból összeállított szöveget készített, melyet a tanulókkal 16-22 éves korukkal beszajkóztatott, tehát minden jelentőség nélküli volt egészen évi munkája. Marx, Lenin, Sztálinról elmondott előadásai komolytalanok meseszerűek voltak s ellentétben állnak az elmélet igazi megismertetésével.

A fegyelmi eljárás során felszínre jött továbbá az is, hogy Hunya Lajos tanító a községi tanácsválasztás után felbuzdulva a vezetése alatt álló általános iskola II. osztályának tanulóit maga köré csoportosítva felvonult a községi tanácsházára. Ő megállapítása szerint a tanácsrendszert és a tanácselnököt éltetni és két kérdést tett fel a gyermekek felé, egyik: Ki a tanácselnök? – erre a gyerekek egyhangúlag a szajkózás elve alapján egyöntetűen koruknál fogva fegyelmezetlenül mondták – Magyar István. Másik kérdés: Mi volt ez az ember? – erre a kérdésre előbbiek hasonlóan felelt: partizán.

Megállapításunk szerint mindkét cselekedetével nem a népi demokrácia ügyét vitte előbbre, így fentírtak ismeretében állásából nevezett július hó 1-vel felfüggesztették.

A felvett jegyzőkönyv eredeti példányának csatolása mellett kérem a végrehajtóbizottság döntését.

A 159/1950 M.T. számú rendelet 16.§-a 1. bekezdése értelmében történt kijelölésem alkalmával utasítást kaptam arra, hogy tegyek előterjesztést, javaslatot a fegyelmi határozat tartalmára vonatkozólag.

A magam részéről állásából való azonnali felmentését – minden jogosultság nélkül – javaslom.

Gyoma, 1951. július hó 12.

Kiss Bálint
fegyelmi biztos”

5. dokumentum

„A Gyomai Járási Tanács Végrehajtóbizottság elnökétől, mint I. fokú fegyelmi hatóságtól.

H.006-5/1-1951. szám.

A Gyomai Járási Tanács Végrehajtóbizottságának elnöke, mint a 159/1950.M.T. számú rendelet 4.§ 2. bekezdése c. pontjába alapján eljárni jogosult első sz. rendelet 5.§. bekezdése 2. pontjában meghatározott fegyelmi vétség elkövetésének gyanúja miatt elrendelt fegyelmi eljárás ügyében a Végrehajtóbizottság hozzájárulásával hozta következő

Véghatározatot:

Hunya Lajos tanítót vétkesnek találok a 159/1950. M.T. sz. rendelet 5.§. 1.bek. 2. pontjában meghatározott fegyelmi vétségben,

amelyet azzal követelt el, hogy a nevelésére bízott tanulókat a „beszélgetés” tárgysorozatában írtak ellenére politikai szempontból félre vezette, valamint a Tanácsrendszert sértő viselkedésre tanította és ezért őt az idézett rendelet 6.§-a 1. bek. 6. pontja szerint minden igény kizárásával azonnali hatályú elbocsátás fegyelmi büntetéssel sújtom.

A felfüggesztés tartamára visszatartott illetményeit kifizetni nem lehet.

Elrendelem, hogy a fegyelmi véghatározat jogerőre emelkedés után, indoklásával együtt, az alkalmazott munkahelyének dolgozói előtt ismertessék és az alkalmazott személyi lapján feljegyeztessék.

Ennek a véghatározatnak a jogerőre emelkedését külön véghatározatban fogom kimondani.

Véghatározatomat Hunya Lajos tanító endródi lakosnak kiadom azzal, hogy ellene a kézbesítéstől számított 8. nap alatt nálam benyújtott és a Megyei Tanács Végrehajtóbizottsága elnökéhez címzett fellebbezéssel élhet.

Indoklás:

Így kellett határoznom, mert a Járási Oktatási csoport, valamint Földvári Kálmán tanúvallomásából minden kétséget kizáróan megállapítottam, hogy mint a II. fokú alapismereti tanfolyam előadója a „beszélgetés” tantárgyban írtakat félremagyarázta és ezzel a 16-22. éves tanulókat félrevezette és előttük politikai ismeretek meseszerű előadásával népi demokráciánkat neveltségessé tette, de továbbmenően a 2. általános iskola tanulóinak a tanácsrendszer és a tanácselnök éltetésére vonatkozó felvonulás megszervezésével helytelen irányvonalú vitelével az ellenség malmára hajtotta a vizet. Súlyosbító körülménynek kell vennem azon tényt, hogy az iskolai igazgatóság és alapismereti tanfolyam vezetőjének figyelmeztetése ellenére a politikai ismeretek előadásán meseszerűvé változtatta, így az egész évi munkája káros volt.

A véghatározatot különben a fegyelmi eljárás alá vont egyén saját vallomása alapján hoztam meg.

A véghatározat egyéb rendelkezései a rendelkező részben felhívott rendelet szakaszokon alapulnak.

Erről értesül:

1. Megyei Tanács Végrehajtóbizottság elnöke Békéscsaba
2. MTVB Pénzügyi Osztálya Békéscsaba
3. MTVB Oktatási Osztálya Békéscsaba
4. JTVB Oktatási csoportja Gyoma, további szükséges intézkedés megtétele végett.
5. Hunya Lajos fegyelmi eljárás alá vont alkalmazott Endrőd. Gyoma, 1951. július hó 16.

K. Tímár Imre
v.b. elnök”

Eközben a háttérben Grócz Béla mindig közbenjárt a kondorostanyaiakért, egyéb pénzügyi segítségek kivételével még alapítványt is tett a lelkész javadalmazására, ami a lelkész évi fizetésének közel 20 %-át tette ki. Alapítványának tőkéje 8000 K volt. Több könyvet adományozott a lelkésznek, ma is olvasható neve néhány kötetben és egy könyvszekrényt is adott, ami ma is megvan a hitanteremben. Spett Gyula pedig egy 2000 K-s alapot tett ugyanezen célból, viszont ő ezt csak 1914-ben, addig évenként 100 K-val járult hozzá a lelkész fizetéséhez, ez még plusz 300 K. 1912-ben Grócz Bélát az olvasókör megválasztotta örökös díszelnökének, „mivel itt minden intézmény az ő nemes szívének köszöni életét”.

1918 februárjában Grócz Béla nagyprépost, püspöki helynök ismét nagy áldozatkészségről tett tanúságot. A lelkész javadalmazására egy 14 000 koronás hadikölcsön kötvényt kötött le, ami 5 és fél %-kal kamatozott, a kamatokat pedig évenként a lelkésznek kellett megkapnia. Egy másik, 10 000 koronás, 5 és fél %-os hadikölcsön kötvényt pedig abból a célból küldött, hogy majd lelkészi földet vegyenek belőle, addig is a kamatokat évenként a lelkésznek kellett kiutalni.

Októberben pedig Gróf Széchenyi Miklós püspök egy 32 000 koronás hadikölcsönkötvényt biztosított szintén lelkészi föld vásárlására, és kikötötte, hogy amíg ez nem történik meg, addig a lelkész a kamatokból március 1-jén

és szeptember 1-jén 400-400 K segélyt kapjon.

Hát így történt! Ez a lelkészig megalakulásához vezető útnak és első éveinek története. Még egy kis számvetést engedjenek meg: ha Grócz Béla összes jótéteményét összeszámoljuk, akkor azt az eredményt kapjuk, hogy több mint 20 év alatti összes adományából – most tessék figyelni – három templomot tudunk volna felépíteni. Hármat!!! Tehát nyugodtan kimondhatjuk, hogy Hunya község atyja Grócz Béla. Schiefner Edére és Hunya Józsefre pedig úgy emlékezhetünk, mint a nagy adakozókra, és mindig voltak olyanok, akik rajtuk kívül még segítettek minket, mint például Zelinka János és Spett Gyula. Természetesen őseink anyagi áldozatairól sem feledkezhetünk meg. A nagyváradi egyházmegye pedig mindig ott állt a hátunk mögött és mindig adott erkölcsi támogatást, ha kellett anyagiakban is támogatott, ha templom, ha lelkész, ha szövetkezet, ha iskola vagy bármi egyéb kellett. Itt minden a nagyváradi egyházmegye, az előbb említett emberek és a lakosság érdeme, a világi közigazgatás semmit sem tett értünk! Már 1912-re minden adott volt a községi léthez, csak a hivatalos közeg hiányzott, a lelkészség pedig jócskán felgyorsította a községgé fejlődés folyamatát. Az 1940-es évek végén az új rendszer csak beült a készbe. Nagy adósságot törlesztettünk le ezzel az emléktáblával, ami most már örökké hirdetni fogja Schiefner Ede és Grócz Béla mulhatatlan érdemeit.

Most szeretném ismertetni a száz év statisztikáját. A 1912. július elejétől 2012. június végéig terjedő időszakról a következőket mondhatom: keresztelés 2184 volt, ebből 1912 és 1922 között 617, 2002 és 2012 között 17. A házasságok száma 839, 1912 és 1922 között 89, 2002 és 2012 között 5. Elhunytak 1741-en, ebből 1912 és 1922 között 221-en, 2002 és 2012 között pedig 171-en.

Megfigyelhető hogy ezen a hunyai földön több évszázada megy ez a folyamat: fejlődés, majd visszafejlődés, és ismét előlőről, ma sajnos épp abban a stádiumban vagyunk, amikor szépen lassan, de annál biztosabban halad előre a visszafejlődés. Rossz belegondolni mi várhat ránk. De én azt mondom, hogy ez csak addig a pontig fog tartani, amikor ismét fellép egy új Grócz Béla vagy egy új Schiefner Ede vagy egy új Hunya József, esetleg talán mindhárom egyszerre és meg fognak bennünket menteni. Anyoni lehetőség van még ebben a faluban!!! És az is lehet, hogy ezek az emberek már itt vannak közöttünk, hisz bármelyikünk lehet. Vegyünk példát az elődökről, helyezzük a közösség érdekeit önös érdekeink fölé, fogjunk össze, mert mindannyian képesek vagyunk szebbé tenni egymás életét, csak akarni kell. Ha esetleg mégse sikerülne megmenekülni, akkor pedig tudni fogjuk, hogy mi bizony mindent megtettünk. *Szent László király községünk védőszentje, könyörögi érettünk! Amen.*

Hegedüs Bence

Endrőd néprajza

Rendezte Dr. Földvári Kálmán

Hunya Lajos fegyelmi eljárása 1951-ben

Tisztelt Olvasó!

Néprajzi oldalunkon egy korábban megjelenésre váró írást közlünk, mely tíz évvel ezelőtt még ebben az újságban sem kapott lehetőséget a közreadásra.

Az idén első alkalommal emlékezünk meg a június 29-ei Magyar Gazdák napjáról. A rövid történelmi távlat még ma is félreértések és félremagyarázások színterévé változtatják az 1950-es évek gazdellenes időszakának megítélését. Endrődön, az 1948 utáni kommunista rendszer módszeresen törte meg a kolhozmozgalomba belépni nem akaró gazdák rétegét. Majd a kulák jelzővel megbélyegzett iparosok, kereskedők és a falu értelmiségének jelentős része vesztette el egzisztenciáját és menekült el. Ebben az időszakban a kommunista rendszert kiszolgálni nem akarók ellen hadjáratot indítottak az akkori pártvezetők. Gyakran az erőszaktól sem visszatartva kínozták meg ezeket a családokat. Elég volt csak a „kulák” származás megléte és még a „langyos szocializmusban” is eltanácsolták a diákok a felsőbb iskolákból, nem egy esetben kettétörték karrierjét. Az ekkor megnyomorított emberek megnyugvását, a sebek begyógyításának elindulását jelentheti a tények feltárása és az áldozatok emlékének megünneplése.

Tisztelt Olvasó!

A már elhunyt Hunya Alajos tanár úrtól kaptam azt a perirati jegyzőkönyvet és dokumentumokat, melyben édesapját 1951-ben, koholt vádak alapján és kulák származása miatt felmentették állásából. A dokumentumokhoz nem kívánok magyarázatokat hozzáfűzni, hiszen a jegyzőkönyvek önmagukért beszélnek. A jegyzőkönyvekben olvasható személyekről nem fogalmazok meg véleményt. A dokumentumok öt részben tárják elénk a fegyelmi eljárást.

Hunya Lajos fegyelmi eljárása 1951-ben

1. dokumentum

„A Gyomai Járási Tanács Végrehajtóbizottság elnökétől, mint I. fokú fegyelmi hatóságtól.

H.006-5/1/1951 szám.

A Gyomai Járási Tanács Végrehajtóbizottságának elnöke amint a 159/1950 M.T. számú rendelet 4 §-a /2/ bekezdése c. pontja alapján eljárni jogosult I. fokú fegyelmi hatóság Hunya Lajos tanító endrődi lakosnak a 159/1950 M.T. számú rendelet 5.§-a /1/ bekezdés 2. pontjában meghatározott fegyelmi vétség elkövetésének alapos gyanúja és állásából való felfüggesztése ügyében hozta a következő véghatározatot:

Hunya Lajos tanítóval szemben a fegyelmi eljárás a 0069-23/1950.III./8. B.M. számú körendelet alapján elrendelem és állásától a 159/1950 M.T. számú rendelet 15.§-a/1/bekezdése alapján egyidejűleg 1951. július hó 1-jei hatállyal felfüggesztem.

A felfüggesztés tartalma alatt az alkalmazott illetményét a 159/1950. M.T. számú rendelet 15.§-a 2./bek. alapján egészben visszatartom s ennek foganatosítására a Megyei Tanács Végrehajtóbizottságának Pénzügyi Osztályát felkérem.

A fegyelmi eljárás alatt álló alkalmazott ügyének kivizsgálására a 159/1950 M.T. számú rendelet 16.§-a /1/ bekezdés értelmében megbízottként Kiss Bálint járási főelőadót jelölöm ki és felhívom, hogy a fegyelmi eljárás alatt álló alkalmazottat jegyzőkönyvileg hallgassa meg, az ügy szempontjából jelentős okiratokat szerezze be és szükség esetén tanúk, szakértők kihallgatását foganatosítsa, és 3 napon belül tegyen előterjesztést és terjesszen elő javaslatot fegyelmi eljárásra vonatkozólag.

Véghatározatomat a fegyelmi eljárás alatt álló alkalmazottnak kiadom azzal, hogy ellene a 0069-23/1950.III./3. B.M. számú körendelet szerint jogorvoslatnak helye nincs.

Indoklás:

Így kellett határoznom, mert a J.T.V.B. oktatási csoportja írásban jelentette, hogy a II. fokú alapismereti tanfolyamon, mint nevezett előadó a jelen társadalmi rendszerünket neveltségessé tette s ezzel olyan magatartást tanúsított, amelyből kitűnik, hogy szemben áll a népi demokrácia állami és társadalmi rendjével.

Erről értesül:

1. MTVB Oktatási Osztálya
  2. MTVB Pénzügyi Osztálya
  3. Kiss Bálint járási főelőadó gyomai lakos, mint fegyelmi megbízott az iratokkal.
  4. Hunya Lajos tanító endrődi lakos, mint fegyelmi eljárás alatt álló alkalmazott.
- Gyoma, 1951. július 2.

K. Tímár Imre

a.v.b. elnöke, mint I. fokú fegyelmi hatóság”

2. dokumentum (részlet)

„Jegyzőkönyv: Felvétel Endrőd, 1951. július 5-én a Községi Tanácsháza 5. számú irodájában...”

„A fegyelmi eljárás alá vont Hunya Lajos tanító elismeri, hogy a fegyelmi eljárás alá való vonását előidéző jelentésben írtak – mit tudsz Marx bácsiról, Sztálin bácsiról, Lenin bácsiról – megfelelnek a valóságnak, tagadja azonban azt – kié lettek a cárok vagyona a forradalom után, válasz Sztálin József – ez nem áll fönn. Mindenki kommunista, aki a Pártban van kérdésre a feleletet valóban úgy állította össze, hogy nem, de az éberség, aki nem oda való az ki fogja seperni.”

3. dokumentum

„Jegyzőkönyv
Felvétel a Gyomai Járási Tanács Végrehajtóbizottságánál
1951. évi július hó 12-én.

Tárgy: Hunya Lajos tanító fegyelmi ügye

Jelen vannak alulírottak:

Idézésre megjelent Földvári Kálmán endrődi tanító, aki jelenleg a belterületi iskolák igazgató helyettese is és a Hunya Lajos fegyelmi ügyével kapcsolatos események ismertetése után előadja a következőket:

Az Endrődön megtartott II. fokú alapismereti tanfolyamon 16-22 éves korúak vettek részt, emlékezetem szerint mintegy 13 személy. Hunya Lajos tanító „Beszélgetés” tantárgyat tanította ezen alapismereti tanfolyam hallgatóival. Megállapítása szerint Hunya Lajos ugyanazon eszközökkel igyekezett tanítani ezen a tanfolyamon is, mint a 2. általános iskola rendes tanfoglási ideje alatt. Dogmatikusan beszajkóztatta a hallgatókkal a hallottakat, amely természetesen nem nevezhető eredménynek, mert a jelentőségével nincsenek tisztában. A járási oktatási csoport azon közlését – valamennyi fogalomra kommunizmus, leninizmus, demokrácia frázisokból összeállított szöveget készített, melyet a tanulók szóról-szóra elmondottak. – megfelelő megállapításnak tartja.

Előadja továbbá, hogy nevezett a rendes iskolai év alatt is az alapfokú tanfolyamon használt eszközökkel végzi a tanítást a 2. osztályos gyermekeknél. Idős korára való tekintettel már újabb nevelési módszerre már nem nevelhető át.

Egyebet előadni nem kíván.

Jegyzőkönyv felolvasás után jóváhagyólag aláíratott.

Kmf.

Csatári Mária

Kiss Bálint

Földvári Kálmán

4. dokumentum

„Gyomai Járási Tanács Végrehajtóbizottsága fegyelmi biztosa.
Járási Tanács Végrehajtóbizottsága.
Helyben.

A Végrehajtóbizottság elnöke, mint I. fokú fegyelmi hatóság megbízása alapján Hunya Lajos endrődi tanító ügyét megvizsgáltam és ezzel kapcsolatosan röviden előadni kívánom:

Hunya Lajos tanító 60. éves endrődi születésű, kulákszármazású, pártönkívüli egyén.

A JTVB oktatási csoportjának 006-13/2/1951 számú jelentésében írtak mindenben a valóságnak megfelelnek, amelyet alátámaszt Hunya Lajos saját vallomása és a Földvári Kálmán endrődi nevelési alapismereti tanfolyam vezető, igazgató helyettes tanúvallomása is. Hunya Lajosra, aki részben koránál fogva, de származásától fogva beállítottságán keresztül *folytatás a 9. oldalon*

Helytörténeti néprajzi szórványadatok Endrődről, Gyomáról (18-19. század) II.

A Gyulán székelő Békés megyei Levéltár /szíves elnézését kérem a magas hivatalnak, ha mára már megint más a pontos elnevezése az intézménynek/ Gyoma Nagyközség iratai fondjában – jelzet: V.317.B.a.1. 1.lap. – található „Tanácskozási Jegyzőkönyv magány ügyek feletti intézkedésekben 1857-dik Évtől-1880.” a következő bejegyzés; „1857. január 17-én KATI Sándor Állatorvos kér a Községbe letelepedési engedélyt – Határozat: bekebelezte-tett”.Vagyis megkapta a letelepedési engedélyt. Ekkortájt még nem volt kiépülve-megszervezve az állat-egészségügyi közigazgatás. Intézményesen a huszárezredeknel, egyéb lovas-alkulatoknál és a katonai igazgatás alatt lévő ménlepepeknél voltak alkalmazott állatorvosok.

Szintén a gyulai levéltárban található, jelzet: Gyoma Nygk.ir.V.317.B.b.68. Kötet. 1875. okt. Hirdetési Jegyző-Könyvek-ben olvashatjuk; „Községi állatorvos KRUCHIÓ Dávid tudatja az érdemes lakossággal, miszerint lovakat 40 krajczár díjért felelősség mellett saját házánál bármely időben herél.” Tehát, ekkor már van a község alkalmazásában hivatalos állatorvos, méghozzá nagy valószínűséggel a Gyomán már ekkor őshonos jobbágytelken ülő nemes komádi KRUCHIÓ – egyéb írásmódokban: Krucsó, Kurucsó, Kruccsó – család egyik tagját tisztelhetjük benne.

„Bonczlelet – felvétetett Endrődi lakos Kováts M. István udvarába, melynek tárgya egy fehér szőrű 4 éves igavonó ökor hullájának a konctatálása
A Külvizsgálat

Az említett ökörnek hullái Kováts M. István birtokos úr udvarán lévő színbe gerinczre fektetve találtam, a hulla szőre visszafelé kuszáltak, örtükör piszkos folyadékkal bemocskolva voltak.-

A has kissé puffadt volt a halálmerevülése igen kis fokú, a hulla igen nagy szagot árasztott el, a czombok és a fark bélsárral bemocskolvák a'hol a takhártyák lácszottak azok piszkos színűek voltak.

Belvizsgálat

A mellkas felnyitása után a tüdő állománya közép vértartalmúnak találtott ellenben a légszék és annak elágazásaiban vörösödések és vérkiömlések találtattak, a tüdő közönségesen felduzzadt bevágásakor habzó folyadék szivárgott ki.-

2. A bendő és a reczés kevés meny-

nyisegű hig a szásrétűben pedig száraz és lemezei közé szorított takarmányt tartalmazott, a negyedik gyomor és a vékony beleknek vizsgálatnál a takonyhártyák vérrel belövelvék és szennyes piszkos izzadmányt tartalmazott, mindezeknek eltávolítása után a takonyhártyán oly apró fekete pattanások voltak láthatók.

3. A máj színére nézve agyag színű volt bemeczésénél hig epe folyt ki.

4. A lépén és a veséken semmi változást nem találtattok.-

Tekintetbe véve mind a külső, mind a belvizsgálatnál előfordult tüneteket s azokból kitűnik, hogy az említett körboncztani tünetek azon kört jellegzik ugyan, melyek a marhavészre gyanút ébresztenek, nem mint valóságos jelek, hanem csak mint gyanú jelek vétetthetnek még a jelen tünetek által, ugyan azért alól írott odanyilatkozik, miszerint az állat elhullását marhavészhez hasonló bajok okozhatták.

Kelt Endrődön, február 19.1877. évben

Kruchió Dávid mp.”

Túl azon, hogy korabeli nyelvezettel és írásmódban lefektetett bonczlelettel van dolgunk, számos állat-egészségügyi diagnosztika-történeti adalékot is tartalmaz ez az irat.

„Takhártyák”-nak rövidíti egy helyen a „takonyhártyákat” vagyis a nyálkahártyákat. „Orrtükör” azaz más néven „szutyak”. A marhavész vagy más néven keleti marhavész (orientalis bovum,lues pecorum) – ld. még; „marhapestis, marhadög, dögnyaivalya, pacalszáradás, pacalaszály, szásrétű aszály, döghalál, ragadványos hagymáz, oszlató száradás, gyomordög, ragadódog, dögpestis”. Ezen elnevezések mutatják, hogy a betegség az összesített-gyomrú szarvasmarha (bendőrecés-szásrétű-oltógyomor) emésztő traktusának érzékeny területét támadta meg. Ma már pontosan tudjuk, hogy ezt az iszonyú pusztítást végző betegségeket vírus okozza, legfogékonyabb a szarvasmarha és bivaly, kevésbé a juhok és kecskék, valamint a vadon élő kérődzők. Napjainkra Európából sikerült kiirtani. Ahol még előfordul, védőoltással védekeznek ellene.

Ezek után „nézzünk meg” néhány 20. századi adatot 1943-ból; Gyomán a Ref. Egyház lélekszáma: 8250. Elnöklelkész: Bay József, lelkészek:

Gyökössy Dániel, egyszersmind iskolaszéki elnök, hitoktató lelkész: Palotás László, segédlelkészek: Katona Gyula, Egeresi László. Ref. Központi Népis-kola: alapítva: 1783., igazgató: Faragó Károly, tanítók: Hajdú Béla, Faragó Károlyné született Budai Ilonka, Oláh István, Kiss István, Gecsei Zoltán, Somogyi Mihály, Mészáros Zoltán, Kató Gáborné született Erdei Juliska, Darvas Tibor, Beinschroth Emília.

A nagyközség területe: 38.104 kh. 1411 négyszögöl, ebből kb. 17 ezer kh. 100 kh-on felüli birtokos kezén van. 22 ezer kh. 100 kh-on aluli birtokosok kezén, községi birtok: 707 kh. 109 négyszögöl, összes területből; szántó 29 ezer kh., legelő 7.600 kh., terméketlen terület 2.600 kh., ezen felül van szőlő, erdő, kert, vízmeder, mocsár. 100 kh-on felüli birtokosok: G.Nagy László 221 kh. 916 négyszögöl, Pikó Béla okl. mezőgazda 123 kh. 400 négyszögöl, Debreczeni Gábor 140 kh. 622 négyszögöl, özv. csáki Gelszt Gyuláné 535 kh. 537 négyszögöl, Osváth Sándor 351 kh. 33 négyszögöl, Simon Mariska 52 kh. 503 négyszögöl, vitéz Purgly Emil 758 kh. 503 négyszögöl, Simon Ignác 243 kh., Báró Huszár Lászlóné 845 kh. 345 négyszögöl, Ujházi György 116 kh., Renner Péter 109 kh., Gyoma község 707 kh., Gyomai Földesgazdaság 964 kh., Gyomai Tehéntartó Gazdaság 409 kh.

Endrőd község: a gyomai határban 343 kh. 622 négyszögöl, gróf Bánffy Miklós 722 kh., Csudaballai legelő Köz-birtokosság 440 kh. 1065 négyszögöl, Vásáry Gáborné 186 kh., Vásáry Miklósné 326 kh., Ivánfenéki Ármestesítő Társulat 496 kh., Körös-Tisza-Maros Ármestesítő Társulat 242 kh, Magyar Királyi Államvasutak 129 kh.

A lakosság kb. 64 százaléka földművelő, illetve földműveléssel élethivatásszerűen foglalkozó (ebből lett 1948. után földműveléssel élethivatásszerűen foglalkozó nem dolgozó paraszt, vagyis „kulák” - osztályelleneség).

A nagyobb birtoktestek zöme az ún. Túl a Körözi” határba tartoztak, pl.: Geiszt, Osváth, Simon, Purgly, báró Huszár, gróf Bánffy, Vásáry. Neveik fennmaradtak a balai részben Gaeiszt (népiesen Gájsz), - Osvát, Simon, Bánffy Bala. A terméketlen területet másképpen „FANET”-nek is nevezték = Földadó alá nem eső terület.

Cs. Szabó István

SPORT

Befejeződött a labdarúgó-bajnokság

A Gyomaendrődi FC labdarúgói számára június 16-án befejeződött a 2011-12. évi bajnokság. A végjárára sajnos rosszul sikerült, hiszen az utolsó öt fordulóból egyetlen mérkőzést sem nyert meg a csapat. A bajnokság végére a 13. helyet sikerült megszerezni. Ez a helyezés a bennmaradást eredményezte Megyei I. osztályú bajnokságban. Ez ugyan elmaradt az év elején kitűzött cél-tól, de a minimális célt ezzel a helyezéssel is elérte a labdarúgó csapat.

Rövid pihenő következik a játékosok számára, hiszen július elején kezdeni kell a felkészülést a 2012-13. évi bajnokságra. Bízunk benne, hogy egy ütőképesebb játékosállományt sikerül összehozni, akikkel sikerül a következő évben jobban szerepelni a megyei bajnokságban.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2012. 06. 02. Gyomaendrődi FC – OH. Rákóczi Vasas SE 2 : 4
G.: Werle T., Csapó Sz.
Íf.: 1 : 4 G.: Demeter Cs.

Hamar vezetést szereztek a vendégek, hiszen már az ötödik percben gólt lőttek. Továbbra is támadásban maradtak és a félidő közepén lőtt újabb góllal már kettővel mentek. A második félidőre rendezte kissé sorait a hazai csapat, de sajnos ismét a vendégeknek sikerült az újabb gólszerzés. Ezt követően sikerült a gyomaendrődi csapatnak is gólt szereznie, akkor úgy tűnt szorosabb lehet a mérkőzés, de egy védelmi kihagyást kihasználva a vendégek szereztek újabb gólt. A mérkőzés végén szerzett újabb hazai gól szépített valamit az eredményen. Az összecsapás végén egy kis szerencsével és odafigyeléssel lehetett volna szorosabb is az eredmény, ennek ellenére az Orosháza megérdemelten győzött, és vitte el a három pontot.

2012. 06. 09. Frühwald-Jamina SE – Gyomaendrődi FC 3 : 1
G.: Molnár T.
Íf.: 1 : 1 G.: Szabó L.

Az első félidő elején kiegyenlített játék jellemezte a mérkőzést, mindkét csapat támadott, de csak helyzetekig jutottak. A félidő közepén a Jamina ritmust váltott és két gólt szerezve megnyugtató előnnyel zárta a félidőt. A második félidőben a nagy meleg hatására is, kicsit leült a mérkőzés, a csapatok csak a mezőnyben adogattak a kapuk nem forogtak veszélyben. A mérkőzés utolsó öt perce hozott némi izgalmat, hiszen előbb a vendégek, majd a hazaiak szereztek egy-egy gólt, amivel kialakult a végeredmény. Igazságos hazai győzelem született.

2012. 06. 16. Gyomaendrődi FC – Füzesgyarmati SK 1 : 2
G.: Molnár T.
Íf.: 1 : 4 G.: Kurilla V.

Az utolsó fordulóban az egyik bajnokesebb csapat látogatott Gyomaendrődre, a jó erőkből álló füzesgyarmati gárda. Az első negyedórán meg is lepte a vendégcsapat a hazaiakat, akik igen álmosan kezdtek és kétfólos hátrányba kerültek. Ezt követően felébredtek a hazaiak is és a félidő végén gólt szereztek, így sikerült csökkenteni a hátrányt. A második félidő kiegyenlített játékot hozott, a vendégek az eredmény tartására törekedtek, a hazaiakban pedig már nem volt erő a szépítésre. A mai mérkőzésen a vendégeknek igazán meg kellett szenvedniük a győzelemért, de a céljukat tudatos játékkal elérték, a vereségbe hamar beletörődő hazaiakkal szemben.

Fülöp Zoltán

ENDRŐDI SZENT IMRE EGYHÁZKÖZSÉGÉRT
KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY

5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 66/283-940

2011. ÉVI KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉS

- I. Számviteli éves beszámoló a mellékelten csatolva.
  - II. Az Alapítvány 2011-ben költségvetési támogatásban nem részesült.
  - III. Az Alapítvány tevékenysége során a saját tőke 2011. évben 23.344 Ft-tal növekedett
  - IV. Önkormányzati támogatás: 40.000,- Ft, APEH-től az Alapítvány részére felajánlott 1%: 327.200,- Ft.
  - V. Tisztségviselők semmiféle juttatásban nem részesültek.
  - VI. Közhasznúsági tevékenységről szóló tartalmi beszámoló.
- 2011-ben is folytattuk az alapítók szándékai szerint az endrődi egyházi temetők karbantartását, támogattuk 2 fő munkanélküli és ebből 1 fő roma származású közhasznú munkás bérét, valamint a temetői szemét elszállítását és fizettük 2 db saját tulajdonú fűkasza és fénymosológó javítását. Kifizettük a templom hangosító berendezés korszerűsítését.

Alapítvány bevételei:

55 főtől adomány	259.500 Ft
Önkormányzattól pályázati támogatás	40.000 Ft
NCA pályázat útján nyert pénz	0 Ft
APEH-től a felajánlott 1%-ok összege	327.200 Ft
2010. évi kamatbevétel	77.969 Ft
Összesen:	704.669 Ft

Kiadásaink:

2 fő temetői munkás 7 havi munkabér+járulékának 30 %-a,	312.032 Ft
3 temetőből szemétszállítás és ártalmatlanítás ktg-ének támogatása	98.863 Ft
Eszközök javítása karbantartása	122.535 Ft
Postai és egyéb anyagköltség (olaj, damil, zsír stb.)	60.120 Ft
Templom hangosító berendezés korszerűsítése	54.875 Ft
Egyéb banki költség:	12.900 Ft
Terembérleti díj	15.000 Ft
Téves átutalás visszafizetése	5.000 Ft
Összesen:	681.325 Ft

		Tárgyi eszközeink	
Bevételeink	704.669 Ft	Előző évi amortizált eszközeink	45.230 Ft
Kiadásaink	681.325 Ft	2011. évi eszközvásárlás	0 Ft
Növekedés	23.344 Ft	Összesen	45.230 Ft
		Értékcsökkenés	45.230 Ft
		Befektetett eszközök	0 Ft
		Összesen	

2010. évi maradvány	2.179.996 Ft	Folyószámlán év végén	712.739 Ft
Növekedés	23.344 Ft	Betétzámlán	1.472.564,- Ft
2011. dec. 31-i egyenleg	2.203.340 Ft	Házi pénztárban	18.037 Ft
		Összesen	2.203.340 Ft
Összesen:	2.203.340 Ft	Tárgyi eszközök	0 Ft
		Összesen:	2.203.340 Ft

A teljes vagyonból a kamatok elosztása után a Hunyai rész : 80.700 Ft
Köszönetet mondunk minden segítőnknek és adományozóknak. Köszönjük és várjuk a jövőben is adományokat és adóink 1%-nak felajánlásait, hogy folytatni tudjuk a 14-éve folyó munkánkat a temetőkben, és segíteni tudjuk a templom, az orgona állagának megőrzését.

Gyomaendrőd, 2012. január 26.

Szabó Zoltánné
kuratórium elnöke

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Ismét a Rózsakert Esély Klubban!

Kis szünet után, leírni sok lenne, mennyire hiányoztak a drága nővérek és drága klubtársaim. Kiemelném a szeretetet, és vidámságot, ami kölcsönös.

Míndezek elviselhetőbbé teszik életemet, mivel a kerekesszék használatát még mindig nem tudtam feldolgozni teljesen. Ebben is maximális segítséget kapok.

Ezt hálás szívvel megköszönöm mindenkinek.

Az Esély Klub minden kedves dolgozójának, a továbbiakban jó egészséget, és minden elképzelhető szépet és jót kívánok.

*Tisztelettel: Tóthné Fodor Ilona
nótaénekes, klubtag*

A templomtorony...

(írta: Benke Mária)

Délcegen, büszkén áll a templom tornya.
Bimm-bamm, mély hangon zengi, bongja.
Dísze, éke csúcán a kereszt,
szikrázva csillog a napfényben, nem rest...

Méltóságteljesen néz messze a tájra,
megkondul a hangja minden órába'
Életünk fontos állomásain
hangja elkísér végső útjain...

Ablakai, mint kíváncsi szemek
négy égtáj felé tekintenek...
Ha a harang misére hív
tiszta lélekkel dobban a szív.

A határból már messziről látszik,
közeleg a falu, templomtorony játszik
harangjátékot, elviszi messze a szél
visszhangzik, majd ismét visszatér...

Vecsés, 2012. június 12.

Lélekhangok...

(írta: Benke Mária)

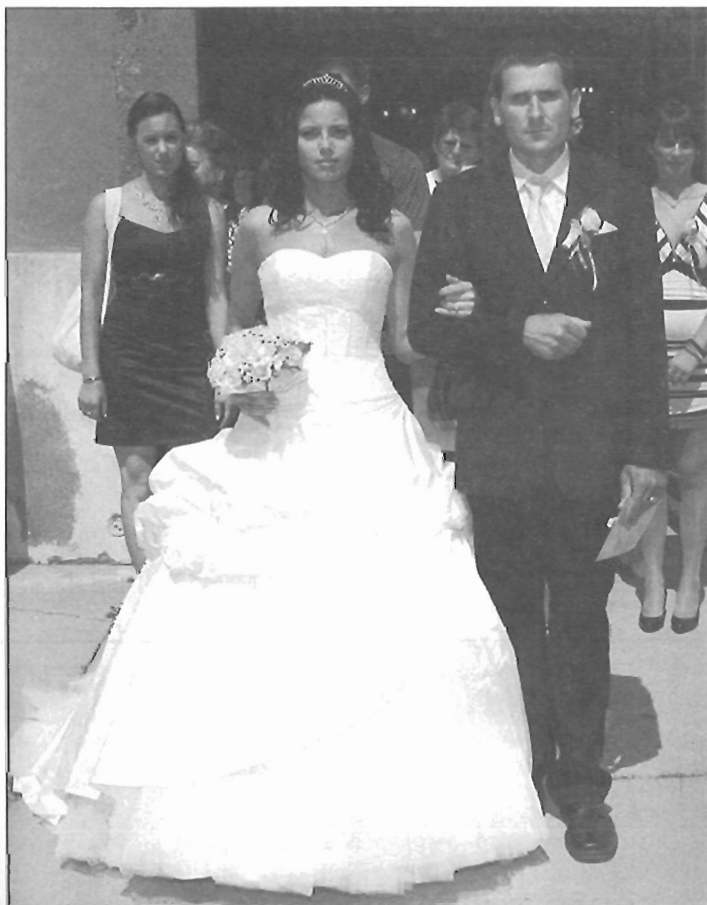
A lélek ÉLETÜNK része.
Nélküle testünk nem élne!
Harmóniában együtt vannak,
szorosán, az Életünkben „laknak”

Testünk a lélek temploma,
az érzéseink, vágyaink hona.
Bársonyos, érzékeny a lelkünk,
szeretetet rejt, őrzi a testünk.

Ha lelki fájdalom gyötör
a test törékeny, s megtör...
Ha testünkben fáj valami
a lélek segít meggyógyítani.

Vecsés, 2012. június 4.

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

Bal oldali kép: **Kis Ede** és **Rimóczi Erika** június 24-én kapták Isten áldását közös életükre az endrődi templomban.

Jobb oldali kép: Június 2-án **Hornok Csaba** és **Gellai Dóra** részesült a házasság szentségében és az Isten áldásában az endrődi templomban
Kívánunk nekik sok boldogságot, életükre Isten áldását!

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Történelem versenyeredmények

Békéscsabán rendezték meg a TIT Körösök Vidéke Egyesület szervezésében az általános iskolások levelezős versenyének döntőjét történelem tantárgyból. Itt Vaszkó Ágnes 5. b I. helyezést ért el. Varju Tamás 6. b VII., Kurilla Zoltán 7. b III., Bognár Nóra 7. b IX., Kulik Adrienn 7. b X. helyezést ért el.

A Mozaik Kiadó által szervezett internetes tanulmányi verseny 4 fordulóját követően Vaszkó Ágnes 5. b osztályos tanulót történelemből meghívták az országos döntőre, Szolnokra.

Mesélj, Európa!

Az elmúlt évek nagy sikereire való tekintettel iskolánk idén is részt vett a Katona József Könyvtár, az Alternative English School és a Dél-alföldi Europe Direct Információs Hálózat által meghirdetett Mesélj Európa angol nyelvi vetélkedőn.

Az online vetélkedő, valamint a színdarabról készített fényképes képregény összesített eredménye alapján 2 lelkes csapatunk jutott be a szegedi elődöntőbe.

Az 5. osztályosok egy rendkívül izgalmas, fordulatos gazdag szlovén népmesét adtak elő, melynek a címe a Kígyómenyasszony (The snakebride) volt. A 7. osztályosok a berlini fal (The Wall) történetét mutatták be egy rendhagyó, nem mindennapi megközelítésből. Az ötödikesek a 4., a hetedikesek a 2. helyen végeztek. Így a 49 regisztrált csapatból a hetedikesek bejutottak a Kecskeméti megrendezett országos döntőbe, ahol már a 12 legjobb csapat vett részt.

A három hónapig tartó versenysorozat záróeseményén iskolánkat a Fantastic Five nevű csapat képviselte. Bognár Nóra, Derzsi-Kovács Szávitri Virág, Kurilla Zoltán, Kulik Adrienn és Székely Péter a rangos, országos mezőnyben a 2. helyet szerezte meg. A zsűri értékelésében kiemelte az előadás magas művészi színvonalát és hatását, valamint megdicsérte a gyerekeket a számukra nehéz angol politikai szöveg precíz elsajátításáért.

Az angol versenyen résztvevő csapat

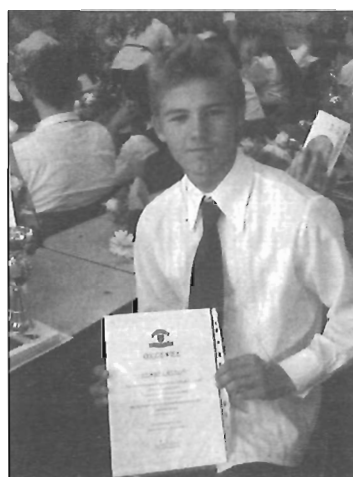
Kirándulások

Az elsősök Szarvason jártak az Arborétumban. A másodikosok Gyulán, kalandparkban töltöttek egy fárasztó napot. A harmadikosok Ópusztaszerre látogattak a Történelmi Emlékparkba, ahol megnézték a Feszty-körképet is. A negyedikesek egy része Jakab-szálláson járta be a Magyarkertet, a többiek 3 napot töltöttek a Pájer-strandon.

A felsősök Budapestet vették célba: megnézték a Parlamentet, a Szent István Bazilikát, a Közlekedési és a Hadtörténelmi Múzeumot, az Országos Széchényi Könyvtárat és a Sziklakörházat. A Magyar Nemzeti Bank Látogatóközpontjában saját képükkel bankjegyet nyomtattak. Sétáltak a várban, a Városligetben, túráztak a Budai-hegyekben és hajózártak a Dunán. Felejthetetlen órákat töltöttek a Vidámparkban és az Állatkertben.

Harmadikosok a Feszty körkép előcsarnokában

Az iskola legjobb sportolója Szabó László lett

Ballagás

51 nyolcadikos vett búcsút az iskolától. A terebélyes plató árnyékában ülve hallgatták a számukra összeállított kis műsort. Az igazgatónő megköszönte a közösségért végzett munkájukat. Kiemelte a legjobban teljesítők közül Forgács Genovét, Korsós Vivient és Biró Adrienn, akik Gergely Diák-díjat kaptak. Szabó László lett az iskola legjobb sportolójának járó kupa.

Gergely Diák-díjat kapott Forgács Genové, Korsós Vivien és Biró Adrienn

Tanévzáró

Ünnepségünkön az igazgatónő értékelése után több mint 50 tanulónak adott oklevelet és könyvjutalmat. Kiemelte a kitűnőket, az eredményes sportolókat, a közösségért sokat dolgozó diákokat.

A Birka csárda által meghirdetett Szeretlek Gyomaendrőd rajzpályázat nyertesének, Csapó Sárának Csákvári Katalin adta át a díjat.

Az osztályfőnököktől megkapták a bizonyítványt a gyerekek és megkezdődött

a VAKÁCIÓ!

A hangszerek versengése

Az eset, amit elmesélek egy operaházban történt. A fúvós hangszerekről szól.

Egy este a jól sikerült, dicséretes előadás után a fáradt zenészek elfelejtették visszatenni a tartóba a hangszereket. Így történt, hogy megszólalt a szaxofon:

- Milyen jól szerepeltem, én voltam a legjobb! A közönség csak nekem tapsolt! Én lettem itt a király!

- Ne is reménykedj, mert én vagyok a legszebb! Az én hangom olyan, mint a madárcsicsergés! Ezzel mindenkit meggyőztem a nézőtéren ülők közül! - mondta a fuvola.

- Dehogyan, én uralkodok! Hallottátok, mennyire tapsolt a közönség! Ez a dicséret nekem szól! - jelentette ki a klarinét.

Igy folytatódott ez, minden hangszer azt állította, hogy ő a legeslegjobb a fúvósok közül. Lett is nagy veszekedés, civakodás! Senki nem engedett a maga igazából. Csoda volt, hogy senki nem figyel fel a hangzavarra. Már teljesen kifulladás, amikor előállt a sarokból egy ütött-kopott tuba. A mellette állók kényesen félrehúzódtak. A klarinét még megjegyzést is tett:

- Ne érj hozzám! Még levered rólam a fényezést! - de a tuba meg se hallotta a gúnyolódót.

Ő sem tudta türtőztetni magát, hát kimondta a véleményét:

- Ha nem tudtok dönteni, tegyünk próbát! Az lesz a király, akit a karmester lánya választ!

Minden hangszer egyetértett a döntéssel. Szépen lefeküdtek és elaludtak. Másnap a kisleányt kedvesen leültették és sorban minden hangszer kiállt elé. Elfújta a maga darabját, majd helyet adott a következőnek.

Minden előadó azt állította, hogy ő lesz a nyertes. Izgatottan sugdolóztak. Az előadás végén így szólt türelmetlenül a szaxofon:

- Kérlek, mondd meg, melyikünk tetszett a legjobban!

- Adjatok egy kis időt, hadd gondolkozzam!

A lányka sokáig töprengett, mindenki csak őt bámulta. De ez egyáltalán nem zavarta. Kényelmesen lóbálta a lábát. Végül leugrott a székről, és mosolyogva azt mondta:

- Egyikőtök se tetszett igazán! Túl erős volt a hangotok! - azaz, mint aki jól végezte dolgát, kísért a teremből. A hangszerek tanácstalanul állodogáltak. A tubához fordultak segítséget kérni.

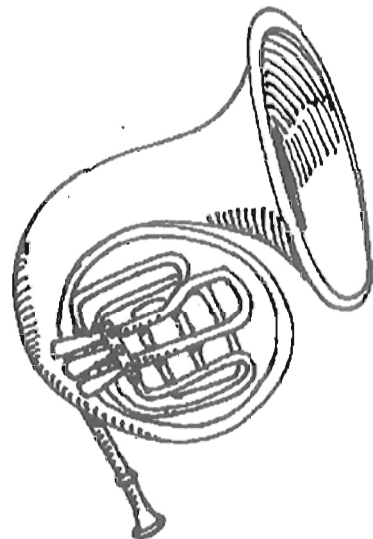
- Mit tegyünk, kedves tuba?

- Hát még mindig nem értitek? - mondta mosolyogva a tuba.

- A hangszerek magukban is szép hangúak, de akkor a legszebbek, ha együtt vannak. Ez egy különleges kapcsolat. Ettől minden erős dallam ellágyul.

Most már a versengők is rájöttek, hogy felesleges a verseny. Igazán szépet csak együtt alkothatnak. Végül a bölcs tubát tették meg királynak, aki mindig békét varázsolt és bölcs tanácsokat adott.

Igy volt, mese volt. Ha nem hiszed, kérdezd meg a hangszereket.

A mesét írta:
Bene Boglárka
1,1 éves

Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda

ELISMERŐ OKLEVÉL VASZKÓ SÁNDORNÉNAK

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Vaszkó Sándorné részére, a „Gyomaendrőd Város Közzolgáltatásáért” Elismerő oklevelet adományozza, a városban szegény körülmények között élő családok és a beteg gyermekek támogatásában, segítségében tett példaértékű munkásságáért.

Az oklevelet ünnepélyesen a Képviselő-testületi ülésen 2012. június 28. napján adták át Gyomaendrőd Város Polgármesteri Hivatala nagytermében.

Szerkesztőségünk szeretettel gratulál az elismeréshez!

A hunyai templom külső felújítása

1999-ben egy éjjeli villámcsapás következtében leégett a hunyai templom.

Széleskörű összefogásnak köszönhetően 2000-ben újat építettünk. Egy évig tartott az előkészület, és fél év alatt felépült a templom, 2000 karácsonyára használatba is vettük.

Mivel a templom igen gyorsan épült fel, az idő rövideje miatt decemberben is vakoltak, festettek. Egy festékréteg le is maradt az időjárás miatt. Ez sajnos mára már igen látványos.

Az itt-ott megrepedt vakolatot, a leázás miatt sérült falat ki kellett javítani. Az egész külső falfelületet át kellett festeni.

A fa nyílászárókat is át kellett javítani, festetni. Ezek a műveletek nemcsak esztétikai, hanem főleg állagmegóvás érdekében nagyon fontosak. Ezeket a munkákat május elejére elvégeztük, ezzel a külső ismét újszerű állapotba került, nagyobb kiadással járó külső felújítás jóval később lesz szükséges.

Összköltség:	3.715.000 Ft
Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium	1.500.000 Ft
Saját erő:	2.215.000 Ft
Köszönet minden adakozónak és segítőnek!	

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Kis Bálint Napok

„A gyerek az öröm, a reménység.
Gyöngye testben van valami világi;
ártatlan lelkében van valami égi;
egész kedves valója olyan nekünk,
mint a tavaszi vetés:
ígéret és gyönyörűség.
(Gárdonyi Géza)

Az idei Kis Bálint Napok középpontjában a gyermek állt. Tükröződött ez a versekből, dalokból, prózarészletekből, amelyeket az irodalmi színpad és az énekkar adott elő, valamint az igazgatónő szívhez szóló ünnepi beszédének fókuszra is a gyermeki lélek volt.

A művelődési központ adott helyet az emlékünnepségeknek, ahol sor került a Kis Bálint Díj átadására, valamint a Darvas Tibor Városi Versillusztráció, Darvas Tibor Prózaíróverseny és a Beranek Ottónéről elnevezett Szépiróverseny győztesének jutalmazására is.

Az idén Kis Bálint Díjban részesült: Orbán Józsefné tanítónő és Szonda Lili 8. b osztályos tanuló. Az év pedagógusa díját: Uhrin Attiláné kapta. Az Év Diákja címet most két tanuló nyerte el: Hunya Réka és Füzes András, az Év Kiváló diákja címet pedig: Kruchió Gergő szintén 8. b osztályos tanuló érdemelte ki. Az év szülője: Vaszkó Piroska lett.

Az ünnepi műsor után a Hősök úti iskolában folytatódott a két napos programsorozat első napjának délutánja – állófogadással és baráti beszélgetéssel. Ezután került sor a IV. Várostörténeti vetélkedőre, amelyet Kónya Márta tanárnő nyitott meg, és a szervezésben, lebonyolításban is sokat segített. Összesen 11 csapat – 3. osztálytól 8. osztályos korig – mérte össze tudását Gyomaendrőd történelmi, földrajzi, néprajzi, kulturális életéből. Vendégünk volt a Szent Gellért Katolikus Iskola, valamint a Rózsahegy Kistérségi Általános Iskola is.

Amíg az írásbeli feladatokat oldották a gyerekek, addig Dr. Szonda István néprajzkutató a Hősök úti iskola udvarán lévő tornateremről tartott érdekes előadást, hiszen 100 éve még Uri Kaszinó volt a ma is patinás épület, amelyre büszkén emlékszik vissza a hálás utókor. A történelmi visszatekintés után Dr. Csorba Csaba jegyzővel beszélgetett Vaszkó Lajosné igazgatóhelyettes asszony.

Az írásbeli feladatok megoldása után a szóbeli feladatok következtek a csapatoknak. Énekeltek, játszottak, fogalmazást írtak a kisebb – és nagyobb diákok egyaránt. A nap végén az eredményhirdetést már mindenki nagyon várta, az izgalom a felnöttekre is átragadt.

Legjobbnak bizonyult minden korcsoportban a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda csapata:

3-4.; 5-6. és 7-8. osztályosok egyaránt: I. helyezettek lettek.

Felkészítő pedagógusok: Kovácsné Bácsi Ilona, Gyuriczáné Molnár Éva, Andor Adriána, Dinya Livia és Hunya Jolán.

Gratulálunk mindenkinek!

A Kis Bálint – próbát minden osztály várta és kiválóan teljesítette. Gyomaendrőd utcáin, terein, a ligetben folyt a megmérettetés. A Diákönkormányzat közgyűlésén kiderült, kik a legügyesebbek, kik állták ki a Kis Bálint – próbát. Legügyesebbek a következő osztályok voltak. 2. c, 3. b, 5. a és a 8. b osztály.

A Városi Diáksport Egyesület díját Vaszkán Gábor adta át. Két tanuló kapta meg ezt a rangos elismerést a sportban nyújtott kimagasló teljesítményéért: Ignácz Kata 5. a és Kónya frigyos 2. c osztályos tanuló.

A Családi nap szintén a művelődési központban volt. Ágostonné Farkas Mária igazgatónő nyitotta meg a délutáni programot. A Meg a sztár gála igazi felhőtlen, víg kedélyű kikapcsolódást nyújtott gyermeknek, szülőnek egyaránt. A táncos bemutatók nagyon közkedveltek iskolánkban. A hangulat a tetőfokára hágott, amikor a színpadon megjelent a CHILDREN OF DISTANCE.

Megköszönjük valamennyi pedagógus és szülő munkáját, segítségét.

Helyesírásból kitűnő

Szonda Lili a Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda 8.b osztályos tanulója 2012. május 26-án az ELTE által meghirdetett Simonyi Zsigmond helyesírási verseny Kárpát-medencei döntőjén vett részt.

Ezen a megmérettetésen a hagyományoknak megfelelően a határincon túlról is érkeztek versenyzők.

A népes mezőnyben Lili a nagyon előkelő 4. helyezést érte el. Gratulálunk neki!

Lili útját egyengető pedagógus: Forgácsné Gyetvai Krisztina.

HERMAN OTTÓ VERSENY

A Kis Bálint Általános Iskola és Óvoda 3-4. osztályos tanulói évek óta megmérettetik magukat a TITOK Oktatásszervező BT. által meghirdetett Herman Ottó Környezetismeret Tanulmányi Versenyen.

A verseny háromfordulós. Az első az iskolai válogató forduló, amelynek célja azoknak a tanulóknak a kiválasztása, akik teljesítményük alapján elindulhatnak a versenyen.

A 2. forduló az iskolai döntő, amelyet a gyomaendrődi intézményből 12 harmadik osztályos és 3 negyedik osztályos tanuló írt meg. Közülük Gál Bence 4. b osztályos, Németh Regina 3. b osztályos és Fülöp Enikő 3. b osztályos tanulók jutottak be az országos döntőbe, amelyet 2012. június 03-án rendeztek meg Budapesten, a Műszaki Egyetemen. Az országos versenyen 74 iskola 128 harmadikos és 61 iskola 107 negyedikes tanulója vett részt.

Közülük Gál Bence 4. b osztályos	4. helyezést
Németh Regina 3. b osztályos	5. helyezést
Fülöp Enikő 3. b osztályos	7. helyezést ért el.

Gratulálunk, és további sikereket kívánunk!

Felkészítőjük Zakariné Józsa Ida és Kovácsné Bácsi Ilona tanító nénik.

A Kis Bálint Általános Iskola sikeres nyelvvizsgázói

Angol nyelv

Alapfokú C típusú (szóbeli és írásbeli):

Balázs Izabella 8. b, Bárkai Réka 8. b, Füzes András 8. b, Hunya Réka 8. b, Kruchió Attila 8. b, Kruchió Gergő 8. b, Lakatos Nóra 8. b, Pápai Petra 8. b, Putnoki Réka 8. b, Szonda Lili 8. b, Valuska Tamás 8. b

Alapfokú A típusú (szóbeli):

Ágoston Dorottya 8. b, Illés Veronika 8. b

Német nyelv

Alapfokú C típusú (szóbeli és írásbeli):

Hanyecz Gitta 8. a

Alapfokú A típusú (szóbeli):

Baráth Kitti 8. a, Farkas Cintia 8. a, Szakálos Mátyás 8. a

Felkészítő tanárok:

Balla Károlyné, Ökrös Katalin és Gritta Diána.

A Szászorszép Óvoda hírei

Tímár Áron Breki csoportos óvodás, a Békés megyei Vízművek által meghirdetett - A víz világnapjához kapcsolódó rajzpályázaton megyei különdíjas lett. Jutalma egy szép túrahátizsák.

Gratulálunk!

A Szegedi Vadasparkba tett kirándulásunk csodás emlékként él bennünk, ahová 2012. június 7-én utaztunk el a középső- és nagycsoportos kis „Szászorszépekkel”.

Csodálatos ajándékokkal és programokkal kedveskedhettünk a kis Szászorszépeknek gyermeknapon.

Bodrogközi Rita gyermekkoncertjén felszabadult hangulatban töltöttük a délelőttöt.

Birtokba vehették az udvaron felállított gyönyörű favonatot, amely két Maci csoportos apuka ajándéka.

Ezúton is köszönjük szépen Bárkai Zsoltnak és Kakati Sándornak ezt a szép udvari játékot.

Dr. Csoma Antal Gáborné Ágika óvó néni is meglepetés ajándékcsomaggal kedveskedett minden kisóvodásnak.

Irodalmi oldal

Mác István: Kérdések és gondolatok

Találkozások. Sokféle találkozás: örömmel, izgatottsággal teli, vidám, szomorú, szorongó, reményteljes, felemelő, lehangoló... Olykor sorsfordító. Változtat rajtunk. Kapunk tőle, gazdagodunk általa.

Mác Istvánnal - a gyomai születésű Szent Adalbert-émlékermes írónkkal, Cegléd város díszpolgárával - először az Örülj velem! c. könyvén keresztül találkozhattam, később OMart-beli szerzői estjén. Magával ragadó, „lobogó” személyisége hamar elvarázsolta a közönséget, szeretet-áradása megérintette a hallgatóságot.

Találkozásaink nem szakadtak meg, igaz személyesen csak ritkán, levélváltásban, művein keresztül sűrűbben. Sokat jár itthon, szülővárosában az utóbbi időben... igaz, csak gondolatban.

Nem rég két írást küldött újságunknak... ezt olvashatták júniusi számunk irodalmi oldalán. Most Szép az Isten című könyvében teszi fel kérdéseit, mindja elgondolatait a SZÉPSÉGRŐL...

RENDKÍVÜL fontos kérdés: Van-e Isten! Semmivel sem jelentéktelenebb kérdés: Isten szép!

HA van szépség, lehetséges, hogy nincs Isten? Ha van Isten, lehetséges volna, hogy nem Ő maga a Szép!

ISTEN igaz -, így „érthető” még megismerhetelensége mellett is. Isten jó -, ellenállhatatlanul sodródik feléje akaratunk elérhetelensége ellenére is. Isten szép -, az öröm elragadtatásával gyönyörködünk benne, bár érinthetetlen és láthatatlan Ő.

ISTEN Szentháromság: Atya és Fiú és Szentlélek: Igazság és Jóság és Szépség. Adoranda Unitas! Beata Trinitas! VAJON Istent az látja szépnek, aki személyes kapcsolat elevevőségével szereti, vagy aki szépnek látja Istent, de csak személyes viszonyban tudja megélni valóságát!

JÉZUS beszél a természetről: „Nézzétek az ég madarait... Nézzétek a mezők virágait...”

A természet pedig Istenről beszél.

RAJNER tanítja: „Az Isten fogalma nem Isten megragadása – amellyel hatalmába keríti a titkot-, hanem annak elfogadása, hogy bennünket ragad meg egy jelenlévő és ugyanakkor elrejtőző titok.”

Isten szépségének érzékelése nem az Ő megragadása, hanem annak átélése, hogy Ő érintett minket, ejtett rabul és a szépbe rejtetten mutatja meg titkát.

A TEREMTÉS után látta Isten, hogy minden, amit alkotott „nagyon jó”. Ám a létezés rendjében, ami Jó, az egyben Igaz és Szép. Amikor tehát Isten jónak látta a világot, igaznak és szépnek is látta. – Mi milyennek látjuk?

ÚGY szerette Isten a világot, hogy Egyszülött Fiát adta érte. Szerette a világot s nem ezért lett szép, hanem mert szép a világ, azért fordult szeretettel feléje.

Mi nem szeretjük a világot a bűn, a betegség, a halál, a természeti katasztrófák, a gonoszság miatt, hiszen ezek kétségtelen jelen vannak.

Am szeretjük-e a világot amiatt, mely jelenvalóbb benne: az öröm, a fény, a jóság, a szeretet, a szép.

Riaszt a rút és a rossz, ám a mindent átható szépség vonzódást és szeretetet ébreszt szívünkben a világ iránt.

PROHÁSZKA OTTOKÁR püspök a MINDENSÉG ÉRZELMEIVEL közeledett, járult Isten elé s hódolt neki.

Mi engedjük, hogy a MINDENSÉG SZÉPSÉGE emelje szívünket Isten közelebe.

ISTEN szépségéről ritkán vagy alig beszélünk. Mikor is gondolunk rá! Talán azért, mert Istent hitünkben, sejtéseinkben, értelmi megközelítéseinkben és Kinyilatkoztatás alapján Tökéletesként fogjuk fel.

A tökéletes lehet rút!

Tehát Isten szépségét teljesen természetesnek tartjuk az Ő végtelen tökéletességénél fogva, oly annyira, hogy szóra sem „érdemesítség”. Kár. Nagy kár.

A SZÉPET csak láthatom, csak hallhatom. Ízelelni, szagolni, tapintani nem lehet. A szép a legszellemibb érzékelésre alkalmas érzékszervünkkel fogható fel: szemmel, füllel.

Ne féljünk tehát Istent szépnek hinni, tudni, imádni!

ÉRTELMEMNEK csak Isten elég, mert Ő az Igazság. Akaratomnak csak Isten elég, mert Ő a Jóság. Szívemnek sem lehet kevesebb elég, mint Isten, aki az Abszolút Szép, csak Ő elégítheti ki a szív vágyait.

A SZÉP a szent felragyogása a profánban.

AZ Istenben keresett szépséget a világban megtalálom, és a világ szépsége elvezet Isten Szívébe.

ISTEN hiánya úgy szenvedtetni meg az embert, mint a légszomj. A légszomjban szenvedő leggyakrabban szervezetének betegsége miatt fuldoklik, hiszen, ha nem lenne beteg, akkor az oxigén-gazdag levegő kielégítené, csak lélegeznie kellene.

A világ Istennel telített, hiszen teremtett világát illetően nemcsak mindenek feletti, hanem mindent átható benső jelenlét. Ha tehát valaki Isten hiányától szenved, akkor vagy beteg, hiszen „egészségesen” belélegeznie Istent, vagy ha egészséges, akkor csak éppen az hiányzik, hogy „belélegezzon” a mindenség szépségéből.

MIÉRT félünk az Istent érzellemmel megközelíteni! Miért félünk érzelmi istenléménytől? Életünk jelentős részében érzelmeink hatása szerint alakul, teremtődik, van.

Ha félni kell és lehet az érzelmeik tévedéseitől, túlzásaitól, vajon azok miért lennének gyakoribbak és veszélyesebbek, mint az értelem túlzásai és veszélyei!

Ha az igazság az értelem útja Istenhez, a szépség a szív útja Hozzá.

„AKIT” szeretünk, az szép”- állítják. Ám szeretnénk-e, ha nem lenne szép!

Igaz ez az ember és az Isten kapcsolatában is.

Tudnánk-e szeretni az Istent, ha nem lenne szép? És Ő szerelmes szeretetében nem lát minket szépnek!

OLYAN vallásra van szükség, mely betölti a szívet. Igényünk a misztérium, a titok, mely átláthatatlan magasságokba és beláthatatlan mélységekbe vonz:

énemet meghaladó Központ felé emel és benső énem végtelennel határos Központja felé vezet. Egészen magamban és egészen magamon túl.

Csak a misztérium érzeteti a mindent átható (immanens) és a mindent meghaladó (transzcendens) Istent.

Az isteni végtelenséggel való találkozás a természetes misztika által mind az Igazság, mind a Jóság megélésében lehetséges, de legérzékeltetőbben a Szépség részesíthet benne.

Prohászka tanítja: „A misztika Isten megérzése a világban, a léleekben.” – E megérzést élteti a szépség.

Ki nem gyönyörködik a kisdedekben!

Jézus pedig, akinél szebbnek senki nem láthatja az ártatlanokat, jajt kiált azokra, akik a gyermek szépségét megrontják!

BENCÉS szerzetes barátomnak igazat adok. Ő mondta: „Pál apostol téved, hogy a hit csupán az Ige hallgatásából eredhet, hiszen a látástól is lángra gyúlhat. A Biblia Pauperum, az ikonok, a létben rejtőző jót és igazat sejtető szép, a természet szépsége, a művészi alkotások szemlélete is vezethet s vezet Isten csodálatára, elismerésére, szeretetére és fölébresztheti a hitet!”

A MÉHECSKE virágról virágra száll,
mit sem törődik a szirmok szépséges színeivel.

Neki a méz kell,
mézért keresi fel a virágokat.

Az ember más!

Isten keresi és

Istenben keresi a jóságot,

az igralm meztét, az erő meztét,

a szeretet tiszta meztét,

mert rászorultságában erre van szüksége

s alig veszi észre,

hogy az Isten őt éltető méze

Isten szépségéből édesedik feléje,

az Abszolút Szép,

a Személyes Szépség

forrása és tengere mindannak,

ami élteti az embert...

Óh, ember, aki ízeled, mily édes az Úr,

Lássad az is, mily szép az Isten!

A SZELLEMEK és az anyag nászából szépség származik. A test és lélek összhangja szépséget szül.

Mindkettőben a rejtett isteni Szép fénylik.

SZÉP – amikor igralmat kér Istentől az ember. Szép – amikor megbocsát az emberek Isten.

SZÉP – az imádkozó gyermek. Szentségesen szebb a gyermekekre figyelő Isten.

„ÉLETÜNK megkezdett öröklét.” Életünkben a szeretet, az öröm, a szépség a megkezdett Isten-látás.

ISTENT látni: élet a szeretetben, örömben, szépségben. Már most. És akkor is amikor nem homályosan, tükrök által látunk, hanem színről színre.

HA a pillanat „az örök atomja”, akkor a szép az Örökkévaló mosolya.

A PILLANAT azért „örök”, mert nincs múltja, és nincs jövője. Van múltja és jövője a mosolyoknak, a könnyeknek, a szirmok virágba nyílásának!

A pillanat és a szép rokon, nincs náluk mulandóbb és nincs maradandóbb.

Mindkettőben jelen a múlt és jövő nélküli Isten, Aki Van.

Izges Izgek

Július

Rakott zöldséges burgonya

Főtt burgonyát jól kivajazott tepsibe karikázunk. Teszünk rá majoránna, 3 dl tejfölbe szerecsendiót reszelünk és ezzel megöntözzük a burgonyát. Főtt brokkolit, főtt kukoricát teszünk rá, esetleg paradicsomkarikákat is. Reszelt sajttal befedjük és forró sütőben összeemelegítjük.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA

bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó-márkabolt és szervíz

Tornádó elektromos kerékpárok,
gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények,
hűtőszekrények, fa-

gyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
szegők, csavarok, zárok, lakatok,
fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

*Hítellelhetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!*

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű
felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot
is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtérbeépítés, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, silt elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása,
ill. téglal lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált
parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új
vendégemet teljes körű női-, férfi és
gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna

GYOMAENDRŐD, KULICH Gy. u. 61.

Telefon: 06/70/312-5037

Nyári tanfolyamok, kezdőknek és haladóknak:

- 1. kezdő angol és kezdő német (30óra)
külföldi munkavállaláshoz**
- 2. angol fitness & német: fitness (20óra)**

Hogy fennmaradj, hozd magadd! Társalgás.

- 3. üzleti angol és üzleti német - csoportos
Minimum alapfokú tudással**

+ Májusban indult kezdőkhez még csatlakozhat:

Újrakezdő angol és újrakezdő német: csoport.

06-20/947-1603; info@internyelvstudio.hu

INTER Nyelvstúdió, Gyomaendrőd

Kossuth út 18., hétfő-péntek: 14.00-18.00óra

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Fiába szállnak árnnyak, álmok, évek.*

Ők itt maradnak bennünk csendesen még.

Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

ÖZV. FARKAS IMRE született endrődi, később gyomai lakos, méhész életének 89. évében elhunyt. Gyászolják: szerettei, ismerősei és méhészársai

KURILLA LÁSZLÓNÉ SOCZÓ JUSZTINA, aki Hunya, Jókai út 6. szám alatt élt, 80 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: fia, rokonai és ismerősei

KURILLA MIHÁLY, aki az V. kerületben lakott, 69 éves korában hosszú betegség után elhunyt. Gyászolják: rokonai

PANYICZA MIHÁLY, aki Endrődön élt, jún. 11-én hosszan tartó betegség után 69 évesen elhunyt. Gyászolják: leánya Judit és családja, élettársa és családja, rokonai, ismerősei

PÁPAI JÁNOS ANTAL, aki Endrődön élt, jún. 4-én 48 éves korában váratlanul elhunyt. Gyászolják: a családja és a rokonság

Végtelen szomorúsággal tudatjuk, hogy PINTÉR VINCÉNÉ IVÁNYI OLGA, gyomai lakos, édesanyánk, testvérem, mamánk, dédi mamánk, keresztanyám, 89 éves korában, ez év májusában az örökkévalóságba költözött.

Köszönjük rokonainknak, ismerőseinknek, hogy utolsó útjára imádsággal, test-

ben, lélekben elkísérték. A gyászoló család

TÍMÁR SÁNDORNÉ HUNYA BRIGITTA, aki Endrődön élt, jún. 8-án hosszsan tartó betegség után 92 éves korában megtért Teremtőjéhez. Gyászolja: családja

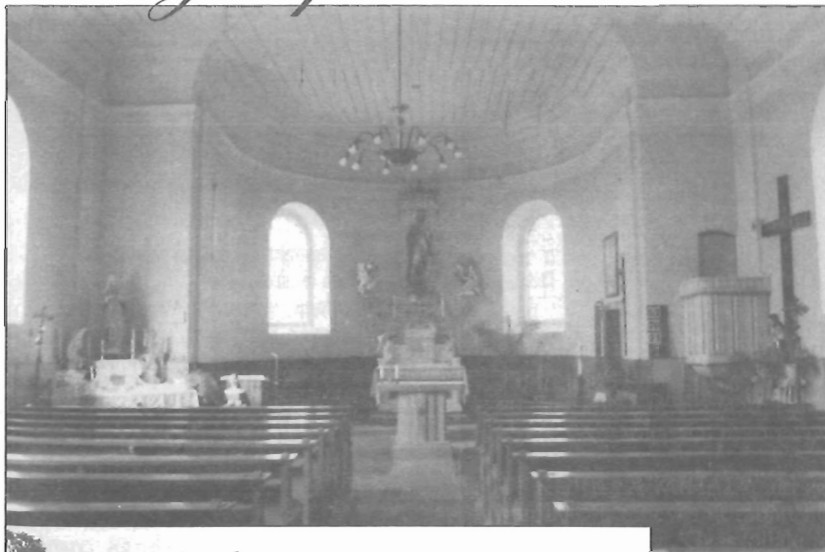
Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

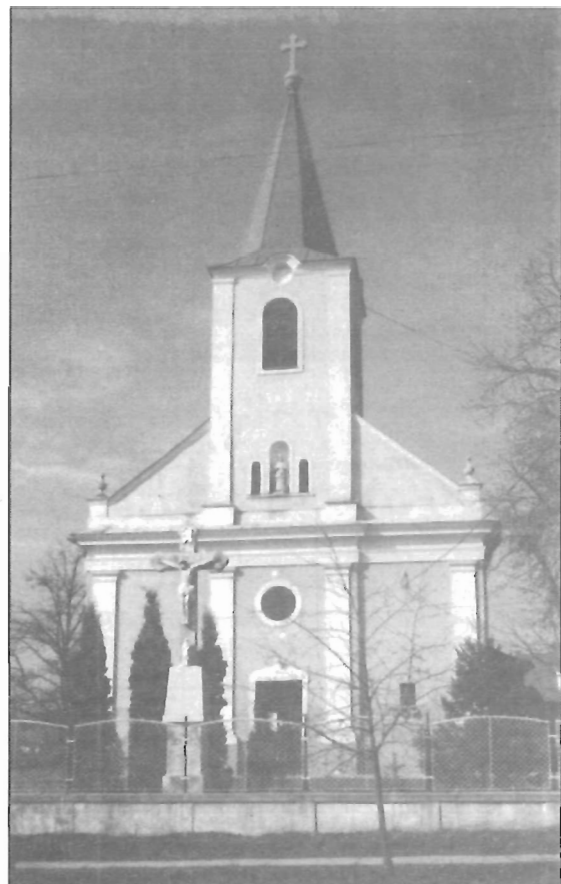
Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Az 1999-ben villámcsapás következtében leégett hunyai templom és a 2003-ban lebontott hunyai régi plébánia

Hunyai búcsú

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Nyári ajánlataim:

- Növényvédő szerek, műtrágyák, virágtápok
- Kézi permetező, öntöző szivattyúk, öntöző tömlők
- Szóráfejek, műa. csatlakozók, bilincsek
- Műtrágyák, virágföldek, növénytápok
- Befűzős üvegek, üvegtetők, tartósítók szerek
- Főliák, takaró ponyvák, védőkesztyűk, gumicsizmák
- Fűnyírók, szegélyvágók, fűnyíró damilok
- Bográcsok, faszen, nyárspálcák
- Szegek, csavarok, elemek, izzók
- Festékárak, zománc-, olaj hígítók, ecsetek
- Glettellők, kézi-gépi vakolat, csemperagasztók
- Títán tömitők, ragasztók, szilikonok
- Kutya- macskaeledel, nyakörvek, porázok

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ